

SỐ 79

Tuổi Hoa

NĂM THỨ SÁU - BÁN NGUYỆT SAN PHÁT HÀNH NGÀY 1 VÀ 15

Số 79

**NGÀY 15 THÁNG 10
1987**

**CHỦ NHIỆM
CHÂN-TÍN**

**THƯ-KÝ TÒA-SOẠN
TRƯỜNG-SƠN**

**QUẢN-LÝ
VŨ-VĂN-LIÊM**

Tạp-chí TUỔI - HOA xuất-bản ngày 1 và 15 mỗi Tháng. Tòa - soạn : 38, Kỳ - Đồng, Saigon. Dây nói : 20.316. Giá mỗi số 10 \$. Công sở giá gấp đôi. Báo dài hạn : Một năm 24 số 200 \$: Miền Trung và Cao-Nguyên Trung Phần thêm 50 \$ cước phí máy bay. Giá ủng hộ 300 \$ trở lên. Thư từ, bài vở gửi Nguyễn - Trường-Sơn. Bưu phiếu, Chi phiếu đề tên Vũ-văn-Liêm.

Độc trong số này :

Ra đi **PHƯƠNG VI 3**

Thung lũng Rắn **NGUYỄN-TRƯỜNG-SƠN 9**

Ánh sáng trong tim **TRỌNG CHÂU 17**

Vào đời **ỠỠỠỠ 22**

Em ước mơ trở thành một
chuyên viên Hỏa-liễn,
Em phải làm sao ? .. **HOÀNG ĐĂNG CẤP 39**

Viết cho tuổi trăng tròn **Q.D. 44**

Tò ăm **HỢP PHỐ 46**

Chiến sĩ trẻ **YÊN THỤY 48**

Vườn Thơ Tuổi Hoa **QUYẾN-DI 54**

Đang cả non

Con thần lẩn **TRANG THY 28**

Thi văn đoàn **THƯƠNG NGA 33**

Ra đi

Phương VI

CÒ lăm lăm bước đi, con đường trước mặt nắng đỏ chan hòa. Cò cảm thấy đầu mình nóng hực, « mái tóc » như muốn bốc cháy. Chân Cò vẫn đi đều những bước buồn nản, nhưng gương mặt kia thoảng những nét cương quyết. Cò quay lại nhìn căn nhà thân yêu... lần cuối ! Mái nhà đã cũ, giàn hoa giấy màu tím xác xơ buồn trải đầy xác héo dưới chân cổng và lối đi mới thương làm sao ! Hàng hoa hồng lan năm hai bên nầu ẻo uớt như khóc thầm cho cảnh... biệt ly ! Phải, Cò đã quyết định ra đi « không một lời từ giã » Cò phải làm một cái gì cho ba mẹ, cho các anh chị biết. Bác Bằng chẳng từng khen Cò có vầng trán thông minh, có đôi mắt sáng ngời những ý chí tự lập là gì. Cò phải tự lập, ba mẹ đã không thương thì mình phải tự lập mới được. Năm nay Cò đã mười một tuổi rồi chứ ít sao (!) Thế mà ba mẹ và các anh chị chẳng cho Cò là « cái gì » cả. Ba bắt học hành suốt ngày, suốt buổi. Những phút nô đùa với tụi bạn lại rất ít, chân tay Cò như đóng khung trong phòng học, trong khoảng sân nhỏ bé trước hiên nhà. Mẹ hay cấm cản Cò đi chơi xa, đi bắt dế, đi tắm biển với tụi bạn. Bề gì Cò cũng đã là một « sinh viên trung học » nghĩa là đã lớn. Mẹ không cho đi, mẹ viện cớ Cò hay về muộn giờ cơm. Cò hay nóng đầu hay cảm cúm. Nhất là hầu như

chẳng bao giờ mẹ cho Cò đi bơi với tụi bạn. Mẹ bảo muốn đi thì mẹ cho đi với anh Bảo, chị Phương và Ái. Nhưng mẹ phải hiểu là Cò không thích bị ai làm « chef » cả chứ. Anh Bảo hay cấm Cò bơi ra xa, chẳng bù cho tụi bạn Cò, tụi hần bơi thả cửa, lại còn thách bơi đua nữa kia. Ghét nhất là cái chị Phương, hay nhớn nhác sợ mỗi lần không thấy bóng Cò ở quanh bờ và cứ gọi mãi « Cò ơi ! » Trở vào thôi ! Xa lắm rồi ! » mỗi bận Cò len lén bơi ra xa. Câu ấy đã trở thành điệp khúc làm Cò thấy nhàm chán hết sức. Tại sao ai cũng xem Cò bé bỏng hoài vậy chứ ? Ít ra Cò cũng cao hơn con bé Ái nửa cái đầu mà (Ý ! nhưng bé Ái cũng chỉ là con nít thôi !) Cò giận quá, tại sao mình không là anh Bảo để được... lớn nhỉ Nhưng đó chỉ mới là những « nguyên nhân xa » thôi. Cái cơ khiến Cò phải « cất bước lên đường » hôm nay là trận đòn của ba lúc trưa.

Như thế này. Hôm nay chúa nhật, Cò được nghỉ học. Đang ngồi hí hoáy vẽ vớ vẩn ở trong phòng, Cò nghe ba tiếng vỗ tay rõ mạnh ở phía cửa sổ. Mắt Cò sáng lên : A ! ám hiệu của bọn thằng Hoàng đây mà ! Không phải bọn chúng ngại gì mà không vào nhà, nhưng chúng thích chơi cái lối bí mật như thế. Cò nắm lấy song cửa, nhìn tụi bạn, ra dấu hỏi. Hoàng đưa tay lên cao, tay

nó cầm một viên đá lớn. Cò gặt đầu. Hoàng moi trong túi ra một mảnh giấy con, moi thêm sợi chun và buộc vào viên đá, rồi ném mạnh qua rào. «Mật thư» nằm gọn dưới gốc cây na um tùm lá. Cò băng ra vườn, cúi nhặt: «Gửi Cò, Cò ơi mày đi bắt dế với tụi tao không? Đem theo cái lon để mức nước nhé Tụi tao chờ ở nhà thằng Quang» Cò thấy thú vị với cái lối «truyền tin» này lắm. Thật chẳng khác những truyện võ hiệp một tí teo nào hết. Cò vào phòng viết «đáp thư». Xong xuôi, Cò xuống bếp xin phép mẹ. Ba đã đi câu từ sớm. Mẹ bảo:

— Thôi Cò ạ. Hôm qua con nóng đầu, hồi khuya mẹ nghe con ho nữa đấy. Thôi chịu khó ở nhà hôm nay vậy, rồi tuần sau hãy đi.

— Ừ nhỉ? Ban tối mình ho quá. Ơ! Nhưng chắc chả sao đâu, ho thì ho chứ quan hệ chi tới nắng. Đi nắng đâu có ho thêm. Còn nóng

đầu thì mình đã hết rồi, với lại đội mũ đâu lo chi. Nghĩ vậy, Cò năn nỉ mẹ:

— Cho con đi một lát thôi mà mẹ. Cả tuần con mới có một ngày để đi chơi. Ba bắt học hoài, mẹ thấy không?

Con đi rồi con sẽ về sớm, ba không biết đâu, nghe mẹ nghe.

Chị Phương đang «lục đục» với mấy cái nôi, cũng chêm vào:

— Để tuần sau Cò ạ. Đi nắng về ốm lại hành tội ba mẹ. Ở nhà chơi, rửa bạn vào đánh đáo trong sân cho mát hay là chơi ú tim, rồi chiều mình đi xi nê.

Cò chỉ ham bắt dế thôi. Đánh đáo mãi ở trường đã chán. Còn trò ú tim «yếu» quá, để cho Ái nó chơi.

— Ai thêm đi mí chị cho... trễ giờ! Ghét cái chị này ghê à nghe. Người ta sắp «chiều hồi» được mẹ

rồi, chị đã không «yểm trợ» thi thối cứ bày đặt «cản mũi kỵ đà» hoài. Ghét! Me bật cười nhưng vẫn lắc đầu:

— Thôi con. Ở nhà chơi cho ngoan rồi chiều đi xi nê với anh Bảo. Tuần này có phim hay đó, con hết thích xi nê rồi à?

Coi vậy mà me cương quyết ghê! Cò «lay» mãi mà cũng không xin đi được. Xưa nay Cò ít dám trái lời me, nhưng chẳng hiểu sao lần này Cò lại rón rén mở cổng, nhìn trước nhìn sau, rồi ù chạy một mạch, quên cả đội mũ.

Mãi vui, Cò về trễ giờ cơm, điều tối kỵ đối với ba. Lúc Cò bước vào nhà, Chị Phương đang đề phần cơm cho Cò. Cò le lưỡi dài, rút vai lại.

Chị Phương «suyt» một cái và nhỏ giọng:

— Ba la um xum đó nghe «cậu». Liệu ăn nhanh nhanh rồi leo lên giả vờ ngủ đi.

— Thật không? Mà ba la nhiều hay ít vậy?

Chị Phương mở lồng bàn, sờ cơm:

— Nhiều. Thôi ăn lẹ cho rồi, «ông trời con» ời!

Nhưng Cò vừa ăn cơm xong thì Ba mở cửa phòng bước vào, tay lăm lăm cái roi. Cò điếng hồn nhìn ba. Ba quát:

— Đi đâu giờ mới về? Ai cho đi hử? Quá lắm rồi nghe không? Chẳng đội nón, đội mũ gì cả là sao Cò? Nằm xuống ba bảo!

Thế là ba quát cho mấy roi. Cò tủi thân quá và bỗng đứng định «ra đi» Cò giận ba đánh mình đau quá.

Cò ngoảnh lại lần nữa, đã xa nhà lắm rồi! Minh đi đâu bi giờ? Minh ăn đâu? Ngủ đâu? Ba bắt về ba đánh chết. Hay là giả vờ thôi chứ đừng đi thật. Trời ời! ngày mai có giờ toán, thầy sẽ phát bài, Cò đã làm đúng, biết đâu lại được nhất. Nghĩ đến con số hai mươi, có số không tròn vành vạnh, Cò nôn nao quá. Ừ, làm sao «ra đi» được. Ba me vẫn thương mình. Anh Bảo chị Phương và Ái vẫn thương mình. Chị Hạnh ở Sài-Gòn vừa viết thư về bảo sẽ gửi cho mình ít tem Nhật và Lào. Thôi mình đừng đi nhờ bà me đăng báo gọi về thi thật là phiền. Ý định phiếu lưu thông chốc mà đã tiêu tan như bong bóng trời mưa. Ba thương mình ghê đó chứ, tại mình không nghe lời me. Me cũng cưng mình nhiều ời là nhiều. Chị Phương cái gì cũng đề dành cho mình. Anh Bảo đi đâu cũng cho mình đi theo. Bé Ái phục mình làm thuyền giấy tài nhất trên đời. Chao ời! Minh đi làm sao được. Nhưng thế nào mình cũng phải... giận ba me một chút mới được, mình giả vờ bỏ nhà. Chắc chắn me sẽ cho anh Bảo đi tìm. Minh sẽ «làm le» không chịu về để cả nhà phải năn nỉ, me sẽ cuống lên. Minh tha hồ yêu sách.

Cò đi lang thang khắp phố. Mỗi chân quá rồi. Cò mong anh Bảo đi tìm, gọi Cò về cho xong...vở kịch.

— Ê! Đi mô rứa Cò?

Chị Quỳnh bạn chị Phương vẫy tay gọi. Cò nhìn vào. Chị Quỳnh ngồi vắt vẻo trên cây hoa đại. Cò lắc đầu, ra dáng «sầu thảm, chán chường». Chị Quỳnh ngạc nhiên nhưng vẫn bảo:

— Cò! Vào đây chị nhờ chút.

Cò «đành» bước vào. Chị Quỳnh cười :

— Chờ chút hi. Đi mô giữa trưa nắng ri, chú bé ?

Chị Quỳnh chạy biến vào cầm ra quyển sách vạn vật :

— Cò đem về cho chị Phương nghe, Phương hỏi mượn hôm qua mà chị chưa đem lên được. May ghê ! Có Cò đi ngang, đem hộ chị nghe.

Cò mừng hết lớn. Thế là Cò có dịp cho nhà biết Cò giả vờ buồn buồn :

— Thôi chị Quỳnh ơi ! không được đâu. Cò đâu có về nhà nữa.

— Ủy ! chứ Cò đi mô ?

— Cò đi luôn. Đi đâu cũng được hết. Ba mẹ ghét Cò lắm mà. Cò ở nhà chi nữa.

Chị Quỳnh mở to mắt :

— Bậy nào ! Thôi để chị đưa Cò về nghe, cả ba mẹ mắng cho chừ. Chắc chú bé bị la hi ?

Cò dấy lên :

— Cò không về đâu. Thật mà.

— Răng rứa ? Sợ ba la hử ? không sao đâu, đi, đi với chị.

— Không phải Cò sợ ba la nhưng Cò nhất định không về.

Chị Quỳnh nắm tay lôi Cò vào hăn trong nhà :

— Chờ chị lấy cái nón rồi chị chở về. Đứng đây nha.

Chị Quỳnh vừa khuất sau cánh cửa, Cò chạy bay ra cổng và trốn mất. Bụng cười thăm.

Quỳnh dựng xe đạp, rồi vội vã đi vào ! Ái đang bày đồ hàng của nó ở hiên nhà.

— Ái ! Chị Phương mô ? Mau lên, gọi chị Phương mau lên.

— A ! Chị Quỳnh hử ? Chị Phương ơi ! Chị Phương này ! Có chị Quỳnh ! Chị đi đâu thế ?

Quỳnh không trả lời bé Ái, đi thẳng vào phòng Phương

— Trời ơi ! Phương ơi ! Cò nó bỏ nhà nó đi đâu mà ời ! Mau lên đi tìm.

— Chết ! Thật không ? Sao mà biết ? Thảo nào tao chẳng thấy nó đâu cả. Thôi, chờ tao gọi anh Bảo. Mà biết nó đi lối nào không ?

Hai đứa cuống cả lên. Anh Bảo bước ra hỏi :

— Chi mà hai cô rối lên thế hử ?

— Anh Bảo ơi ! Thằng Cò nó đi đâu rồi. Đi tìm mau lên. Để Phương vào nói với ba mẹ.

Anh Bảo hơi ngạc nhiên một chút rồi túm túm cười. Trông anh chẳng lo lắng gì hết làm Phương, Quỳnh cứ ngớ cả ra.

— Yên chí ! Gan thằng Cò chỉ bằng gan ruồi thôi. Nó không đi xa đâu, chỉ dọa nhà vậy mà. Hai đứa này yếu vía mắc lừa. Để anh đi tìm coi thử hăn làm chi.

— Thôi đi. Nhỡ nó đi thật làm sao ?

— Cam đoan 100 phần trăm là giả vờ. Kinh nghiệm bản thân mà. Hai đứa cứ ở đây chơi. Tối nay sẽ có một màn rất đáng tiền, do chàng Cò nhà ta đóng vai chính. Anh «thân» với nó, anh không biết sao. Quỳnh cho anh mượn xe đạp nghe.

— Dạ.

Anh Bảo phóng xe đi, sau khi đã hỏi kỹ mọi chi tiết nơi Quỳnh. Thấy anh Bảo « tỉnh queo », hai đứa Quỳnh, Phương cũng yên dạ.

..

Cò đói bụng quá. Đã tám giờ tối rồi, Cò muốn về nhưng sợ anh Bảo cười cho thì mắc cỡ lắm. Lúc trưa Cò thấy anh Bảo đạp xe nhìn dáo dác tìm Cò. Cò vội vàng đi ra giữa lộ cho anh Bảo thấy. Tim Cò đập loạn xạ ngẫu. Xe anh Bảo tiến đến gần. Chân Cò đạp vào nhau, đi hết muốn nổi. Cò tưởng tượng thật nhanh: Anh Bảo sẽ la lên « chú mày đây rồi! Về thôi nhóc ơi! Ba mẹ lo cuống lên ở nhà kia. Mẹ khóc quá trời mẹ bảo anh đi tìm nhóc về đó » Và rồi Cò sẽ làm mặt nghiêm: « Cò không về. Nhất định! Nhất định! Nhất định! » Cò sẽ không về ngay đâu để anh Bảo năn nỉ một chặp lâu cơ.

Nhưng khi thấy Cò anh Bảo vẫn tỉnh tỉnh, không có gì ngạc nhiên cả. Anh tốp xe lại nhìn Cò, hóm hỉnh nói:

— Cò đi đâu thế? Sao lại đi bộ? Lên đây anh chở đi nào. Định dự « Thế vận hội hay sao mà đi bộ để luyện đôi chân thế nhóc?

Cò lăm li lắc đầu. Quái! Anh Bảo chưa biết sao? Chị Quỳnh đến nhà mình rồi mà. Chính mắt Cò trông thấy chị ấy dắt xe đạp ra mà.

— Cò không về.

Cò đáp cộc lốc rồi lại tiếp tục đi. Anh Bảo cười:

— Hôm nay nhóc lạ quá nhỉ? Không thèm anh làm tài xế, đi bộ mỗi chân ráng chịu nghe.

— Mặc Cò

Anh Bảo phóng vút xe đi, miệng vẫn giữ nguyên nụ cười. Cò tức quá trời. Thế rồi Cò đi mãi vẫn không có ai tìm Cò. Cò còn gặp chị Quỳnh chở chị Phương đi ngang nữa cơ. Chị Phương nheo mắt hỏi:

— Ủa? Cò không đi xi nê sao? Phim hay lắm Cò ơi! Tụi chị vừa ở rạp về nè. Về nhà lẹ lên hình như anh Bảo rủ anh Vinh đi xuất tối đó.

Đấy! Cò điên cái đầu. Sao không ai năn nỉ Cò về hết vậy? Tám giờ tối rồi, bao tử Cò nó làm reo, nó « xuống đường » nó « bãi khóa », phản đối kịch liệt. Nhưng chả lẽ lại về? Không về thì ở đây sao? Hay mình giả vờ thờ thần ở cổng nhà vậy.

Cò trở về nhưng khối tự ái vẫn chần lối, chưa cho vào. Cò ngồi

phịch ở trụ đèn, ánh điện vàng sao dễ ghét tề! Cò thấy cái chi cũng thành xấu xí, vô duyên cả Cò ngồi im ở đó thật lâu. Trong phòng khách ba ngồi đọc báo im lặng. Bộ ba không lo cho Cò sao? Còn mẹ nữa sao mẹ không bồi rồi chi hết vậy? Chị Phương, anh Bảo cứ phớt lờ chẳng lẽ hai người đã « từ » Cò rồi ư? Tiếng bé Ái học bài vang vang. Chợt Cò thấy mẹ cúi xuống, ghé tai chị Phương thì thầm. Chị vâng dạ thỉnh thoảng lại nhìn ra đường. Cò sợ ruột quá đổi, cứ khấn thầm cho chị Phương ra gọi vào. Hay cầu trời con Kiki sữa lên vài tiếng, gọi sự chú ý của mẹ cũng được. Khốn nỗi Kiki thấy Cò lủi thủi ở ngoài cổng, nó chỉ khế hếch mũi lên, rồi... ve vầy cái đuôi. Thật dễ ghét. Cò tức quá rưng rưng muốn khóc. Cò cứ ngồi mãi tay cầm cái que nhỏ, vẽ vòng dưới đất.

— Ô! Cò đấy hở em? Trời ơi! Sao Cò đi chơi về muộn thế hở em Vào ăn cơm kẻo nguội cả.

Giọng chị Phương vừa bình thản vừa âu yếm lạ. Cò ứa nước mắt đứng lên, hai chân mỏi dừ. Chị Phương dắt Cò đi vào:

— Chao ơi! Sao lại có nước mắt thế này. Nín đi, ba mẹ không mắng đâu.

Hai chị em lưng thưng đi vào. Ba ngẩng lên nhìn rồi lại cúi xuống. Hình như ba hơi mỉm cười nhưng không muốn Cò thấy. Mẹ ngừng đan, hỏi:

— Gớm! Đi đâu về trễ thế Cò?

Ái vẫn tầu mầu với mấy món đồ chơi ở góc phòng. Anh Bảo tự dưng ngêu ngao hát:

— Tung cánh chim tìm về tổ ấm, nơi sống bao ngày giờ đầm ấm. Nhớ phút chia ly, ngại ngừng bước chân đi, luyến tiếc bao nhiêu ngày xanh..

Chị Phương quay lại, nhấn nhó:

— Thôi mà cái anh này.

Cò vào bàn ăn cơm. Bỗng Cò tức phát ừ: anh Bảo đang thì thầm:

— Đó, Phương thấy không? Anh biết mà. Thằng Cò nó cũng « gan ruồi » như anh ngày xưa vậy thôi. Phương nhớ chứ, cái hồi anh chui vào nghĩa địa để dọa ba mẹ, đối quá, sợ quá phải bỏ về. Cũng « thể lắm » như chú Cò nhà ta bị giờ vậy đó. Anh theo dõi Cò suốt buổi chiều. Giá Phương đi với anh, chắc phải lăn ra mà cười, trông cu cậu vừa tội nghiệp, vừa khôi hài hi hi... ha ha...

Anh Bảo cười to. Chị Phương phải kêu lên:

— Khổ quá! Mẹ xem này mẹ!

— Cái gì đấy. Thôi, Bảo! Mẹ nói có nghe không, Bảo?

Cò hiểu hết mọi việc. Cò mắc cỡ quá.

Phương-Vy

(Tiếp theo)

Ông Quách Tiến gật đầu :

— Phải tướng cướp Hắc xà. Hắc tự nhận là giòng dõi của Trà Toàn vị vua cuối cùng của đất Chiêm thành xưa. Nhưng theo bác thì hắc chỉ là một tên đại bọm. Đúng ra hắc là một tên thảo khấu có nhiều bản lĩnh đặc biệt về tài xách động đề quấy rối. Cách đây năm năm, hắc đã được bọn thực dân ngấm ngấm nuôi dưỡng đề làm loạn. Nhưng cơ mưu chưa thành thì hắc bị bắt. Ở tù ra hắc trở về ăn náu trong vùng rừng núi, chờ thời. Bác không rõ tham vọng của hắc, nhưng chắc chắn là hắc đã bị những lực lượng đối nghịch với Quốc gia lợi dụng. Bọn thực dân, cộng sản luôn luôn rình cơ hội. Chúng lợi dụng Hắc xà, đề Hắc xà xúi dục một số người nhẹ dạ bị hắc mê hoặc bằng thủ đoạn xảo trá, coi mình là con cháu của thần Rắn và thần Rím.

Vụ khám phá trên hầm mỏ là một cơ hội tốt cho Hắc xà tuyên truyền, xách động. Hắc phao tin có hàng chục tấn vàng của con cái thần Rím, thần Rắn bị chiếm đoạt, và kêu gọi phải đòi lại kho tàng đó. Rồi một ngày kia, hắc sẽ kéo thủ hạ tới đánh phá sở mỏ. Nếu hắc cướp được mấy chiếc rương chôn giấu dưới địa đạo kia, và nếu trong rương lại có đầy vàng bạc châu báu thật, thì uy thế của hắc sẽ gia tăng và cuộc nổi loạn có cơ lan rộng.

Dung và Bạch Liên yên lặng ngồi nghe. Câu chuyện ông Quách Tiến vừa nói thật lạ lùng, tưởng như chỉ có thể có trong truyện tiểu thuyết hoang đường.

Bạch Liên nói :

— Thưa bác, có lẽ bác vừa nêu lên những giả thuyết, chứ chưa có bằng cứ nào chắc chắn ?

Ông Diệp bình thản nói :

— Không hẳn chỉ mới là giả thuyết vì đã thấy có nhiều dấu hiệu đáng ngại. Cháu có nhớ hôm chúng mình tới đây, dọc đường có gặp nhiều nhóm người tụ họp khả nghi không ? Những đám người đó có thể là những phe đảng của Hắc xà. Trong tuần này lại thấy có nhiều bóng người di chuyển trong đêm tối qua thung lũng. Hình như có một cuộc tập hợp ở bên kia rặng núi do Hắc xà triệu tập. Bác ngại rằng khi có đủ số thủ hạ trong tay, cuộc âm mưu của hắn sẽ bùng nổ một ngày gần đây thôi, nếu như chính quyền không kịp thời ngăn chặn.

Ông Quách Tiến gật đầu tiếp :

— Đúng thế, chỉ cần một cuộc hành quân cảnh sát là có thể, vào giờ này, bóp vỡ ngay cuộc âm mưu đó khi còn trứng nước. Nhưng đến bây giờ mà chính quyền vẫn cứ làm ngơ. Ông Hùng đã gửi thêm một văn thư nữa, cách đây ba ngày, và chưa nhận được trả lời. Bác định sáng nay cùng bác Diệp lên Quảng Sơn gặp ông Quận trưởng, trình bày cho ông rõ tình hình, rồi ghé sang sở mở hỏi thăm tin tức ra sao. Nếu vẫn chưa được giải quyết thì tốt hơn hết là...

Ông Quách Tiến ngừng lại đưa mắt nhìn bạn. Ông Diệp tiếp lời bạn :

— Chúng mình sẽ trở về thu xếp hành lý và rời đây nội chiều hôm nay, hoặc trễ lắm là sáng ngày mai.

Ông mỉm cười trấn an :

— Các cháu đừng lo. Hai bác sẽ cố gắng về sớm. Trong khi hai bác vắng nhà, các cháu nên ở ttong trại, đừng ra ngoài.

Bạch Liên băn khoăn :

— Nhưng còn Tuấn và Đàm ?

Cả hai ông già vừa đứng lên toan đi, bỗng dừng lại. Ông Quách Tiến cau có :

— Ừ nhỉ ! còn hai thằng mãnh đó nữa ! Các cháu có biết chúng nó đi đâu không ?

Dung đáp ;

— Thừa cậu, chắc họ sang bên núi chơi. Mọi khi Đàm nó hay sang đấy. Để chúng cháu đi tìm gọi họ về.

Ông Diệp suy nghĩ:

— Theo bác, các cháu nên ở nhà. Các cháu đi nữa càng thêm rắc rối.

Ông Quách Tiến tán thành:

— Phải đó. Mình đi thôi bác Diệp ạ. Dung nhớ ở nhà và đừng tiết lộ việc này với ai cả. Khi nào Tuấn và Đàm về, nói cho chúng biết, nhưng tuyệt đối phải giữ kín không cho mấy người làm biết, trừ chú B'Him. Nếu mình phải lánh đi nơi khác, mình sẽ đi một cách âm thầm thôi.

∴

Những lời căn dặn của ông Quách Tiến làm Bạch Liên thấy rõ tình thế. Nàng chợt nhận ra mình đang ở một trang trại hẻo lánh, cô lập giữa vùng núi non hiểm trở, có nhiều bất trắc đang rình rập chung quanh.

Điều làm Bạch Liên bồn chồn hơn nữa là sự vắng mặt của Tuấn và Đàm. Nàng giận Tuấn khi đi không cho nàng hay, và bây giờ làm cho nàng lo ngại. Sự lo ngại có lẽ bắt nguồn từ mối tình cảm đặc biệt nàng dành cho Tuấn. Trong đám bạn thân của Bạch Liên, biết nhau từ khi còn nhỏ, chưa bao giờ nàng có ý tưởng so sánh để đặt nặng cảm tình vào một người nào. Từ Khôi với vẻ rắn rỏi, quả cảm, mơ ước muốn trở thành một sĩ quan trong quân đội; Việt khôn lanh, tháo vát, nhiều tài vật, muốn trở thành một kỹ sư; Dũng con người đã từng sớm lăn lộn giữa bụi đời, vẫn giữ được đức tính điềm đạm chất phác và chỉ ao ước trở thành một trại chủ để được sống nơi đồng ruộng. Và Tuấn, chứng chắc, có hơi kiêu cách, nhưng lại đầy nghệ sĩ tính.

Từng ấy người, Bạch Liên đều thân mật cởi mở, với tình bạn ngang nhau, vui buồn chia sẻ đồng đều. Nhưng lần này nỗi lo ngại về Tuấn làm Bạch Liên chợt thấy lòng mình rung động nhẹ nhàng. Nàng bước ra ngoài vườn, để mặc Dung thu dọn trong nhà. Ánh nắng buổi sáng miền Cao nguyên thật đẹp. Hoa nở đầy vườn. Cảnh vật êm đềm tĩnh mịch.

Vào phía sâu sau Bạch Liên gặp chú B'Him đang quét dọn. Để khỏi

nghe ngọng lời thôi, nàng nhắc một cây chổi quét giúp với chú B'Him. Chú gật đầu, cười với Liên tỏ ý cảm ơn.

Mặt sau trại tiếp liền với nương rẫy nên tầm mắt nhìn bao quát được cả lòng thung lẫn dãy núi mà Đàm và Tuấn đã rủ nhau đến. Bạch Liên chợt để ý một đám bụi đỏ bốc trên khúc đường đất ngoằn ngoèo đưa đến bờ suối, và nhận thấy chừng sáu bóng nhân mã đang phi về phía rặng núi. Nàng rướn mình dõi theo, thầm hỏi: đám người đó đi đâu mà có vẻ vội vã như thế? Chú B'Him cũng ngưng tay đứng nhìn. Rồi chú lầm bầm:

— Không tốt! Bọn người này xấu lắm! xấu lắm!

Có tiếng Dung gọi trên hiên. Bạch Liên quay lên, chỉ đám bụi nói:

— Một nhóm người ngựa đang phóng về phía bờ suối. Không biết họ đi đâu?

Dung nhìn theo nói:

— Phía bên kia suối có một buôn nhỏ ở trong rừng. Chắc họ qua con đường này để tới đó.

— Buôn lớn hay nhỏ chị?

— Chừng mười lăm nhà, ở biệt lập trong một cánh rừng hẻo lánh. Chị có đi qua đấy một lần, nhưng không vào vì dân trong buôn không muốn tiếp xúc với người lạ. Hình như Hắc Xà tá túc ở đây thì phải.

Bạch Liên cau mày:

— Nếu vậy thì bọn người kia đến đấy rồi. Nàng nhớ đến lời nói của chú B'Him vừa thốt ra khi nãy: «Bọn người này xấu lắm.» Nếu họ là những thủ hạ của Hắc Xà, mà dám chường mặt ra công khai như thế, thì hẳn là cuộc âm mưu đã sắp bùng dậy đến nơi.

Bạch Liên không dám nói ý nghĩ ấy ra. Nàng hỏi Dung:

— Trên mỏ có đông dân làm không chị? Và họ ở đâu?

— Họ ở rải rác quanh mỏ. Đa số ở ngay quận. Trong sở chỉ có ông giám đốc và các ông kỹ sư ở với một nhóm cảnh vệ riêng của sở, chừng độ mười người.

— Họ là người gì?

— Người Việt, Người Tàu và người Thượng. Toàn là người đáng tin cậy cả. Họ giữ an ninh cho sở mỏ.

— Gặp lúc hừng sáng mà chỉ trông thấy vào mười người thì là thua gì?

— Còn hơn là không!

Dung cười, tiếp:

— Nhưng thôi, đừng lo xa làm chi cho mệt. Chưa chắc đã có chuyện gì xảy ra đâu. Chỉ em mình ra vườn ngồi chơi đi.

Vào lúc ấy, thím B'Kim ở trên nhà đi xuống, mời Dung lên tiếp khách. Hồi ai T'Thôn cho biết là ông Phát, nên sẽ nó xuống chơi.

VII

Dung và Bạch Liên bước vội vào nhà. Chị Năm, chị giúp việc, đang tiếp truyện ông Phát ngồi chờ trước. Ông Phát có ý sẽ hỏi tiếp ông thím hỏi chị Năm, và chị này chỉ trả lời cằn nhằn trong khi dẫn ông ta vào phòng khách:

Bạch Liên nhắc chừng Dung:

— Chị nhớ lời bác dặn nhé... Đừng nói lời cho ai biết đấy. Thôi, tại mình ra tiếp ông ấy đi.

Một người gặp ông Phát ở phòng ngoài, mời ông Quách Tiến đang làm phòng đọc sách, soạn thảo, và tiếp khách. Ông phòng có là một bàn lớn, chỗ làm việc của ông Quách Tiến. Trên bàn, các giấy tờ được chặn dưới một cái chặn giấy thật đẹp, áp hình một con bướm sặc sỡ trong khối pha lê hình tròn. Ông Quách Tiến là người rất ngăn nắp, và các giấy tờ của ông được sắp xếp thật thứ tự.

Ông Phát đứng tựa ngay đầu bàn, mắt nhìn lên bức họa treo trên tường. Ông quay lại khi nghe Dung và Bạch Liên bước vào phòng:

— Chào cô Dung! — ông gật đầu chào Bạch Liên, tiếp: Tôi đang mãi ngâm bức họa. Đẹp quá cô nhé. Chỗ đây là bức thổ án họa của Tô Duyên mà ông Quách Tiến đã nói với tôi...

Dung mỉm cười:

— Thưa ông, không phải vậy. Đây là bức tranh lụa của Vũ Kiệt, một tài năng mới của nhóm Họa sĩ trẻ. Những bức của các nhà

đánh bạc, bện với cửa châu treo ở chỗ tiếp khách và ngồi đọc sách kia ².

Ông Phát ngượng ngượng nói:

— Thế là Tôi... tôi không đành tâm.

Bạch Liên thấy dáng điệu của ông Phát có vẻ lúng túng. Có nghĩ rằng ông ta đến thẳng chỗ bàn bạc việc của ông Quách Tiến không mục đích để ngầm báo trước. Hắn phải có ý gì khác? Tự nhiên Bạch Liên liếc nhìn lên bàn, và nàng nhận thấy có điều khác lạ.

Dung nhìn nó rồi:

— Xin mời ông ra phòng khách ngồi chơi ².

Nàng vượt lên, tiếp:

— Thưa ông, cậu tôi vừa mới đi thôi.

Ông Phát đáp:

— Vâng, chị giúp việc cô cho tôi hay.

Và ông thản nhiên ngồi xuống ghế. Trong lúc Dung loay hoay pha trà mời khách thì ông Phát ngón cái bút bạc trên tường. Miệng ông tròn tròn như gọi nhưng mắt ông soi mắt liếc nhìn mọi chỗ.

Dung đưa tách nước cho ông:

— Mời ông xơi nước ². Chắc ông ở trên mô xuống chơi mà sao lại không gặp cậu tôi nhỉ. Cậu tôi lên quận, và tiện thể sẽ ghé sang mô thăm các ông mà?

— Uống thật. Tôi tình gặp ông Quách Tiến để biết ý kiến của ông về một việc.

— Thưa, việc cô quan trọng lắm không ²? Nếu có thể xin ông cho biết để khi cậu tôi về, tôi sẽ thưa lại.

Ông Phát ngập ngừng:

— Nguyên là... Chỗ cô Dung cũng biết qua về tình thế hiện thời trong khu vực này chứ?

Bạch Liên đưa mắt nhìn Dung, như để báo nàng phải đề phòng. Nhưng Dung chỉ nhún vai đáp:

— Chắc ông muốn tôi về vụ khám phá ở trên mô, phải không ²? Vâng, chúng tôi cũng được nghe tin đồn.

— Chính những tin đồn ấy sẽ có thể gây nên một cuộc sát hại đấy. Trên mô ông gần đó có thể sẽ gặp con rợ con của các nhân

viên rời lên Đà Lạt khi cần. Vì biết thế nên tôi nghĩ đến chị em cô ở đây, và có ý xuống xem ông Quách Tiến đã lo sửa soạn gì chưa? Chắc cũng thu xếp xong rồi chứ nhỉ?

Sợ Dung quá thật thà, vội tin những lời lẽ đầy nhân nghĩa của ông Phát, nên Bạch Liên vội đỡ lời bạn:

— Tình hình đâu đã đến nỗi bi đát thế, thưa ông?

Ông Phát quay về phía Bạch Liên:

— Dĩ nhiên, mình cũng mong như thế. Nhưng phải nên phòng xa chứ!

Bạch Liên hỏi tiếp:

— Thưa ông, đã có việc gì xảy ra chưa? Nghĩa là tình hình có gì thay đổi khác trước không ạ.

Bạch Liên cố ý len vào câu truyện đề buộc ông Phát nói với nàng hơn là với Dung. Có lẽ cũng biết thế nên ông ta nóng nảy nói:

— Tình thế biến chuyển rất nhanh chóng. Tôi chỉ muốn hỏi riêng cô Dung...

Bạch Liên cướp lời:

— ... Là đã thu xếp rồi bỏ nơi này phải không ạ? Nếu vậy, thì thưa ông chưa! chúng tôi chưa sửa soạn gì cả.

Ông Phát lừ mắt nhìn Bạch Liên:

— Cô nên biết là tôi hỏi cô Dung chứ không phải hỏi cô! Cô hãy đề cô Dung trả lời, vì cô ấy mới là chủ nhà. Việc quyết định là do cậu cháu cô ấy...

Dung vội dàn hòa:

— Thưa ông, em Liên nói đúng đấy ạ. Chúng tôi chưa sửa soạn gì cả.

— Thế ông Quách Tiến cũng chưa quyết định gì sao?

Dung còn ngập ngừng, thì Bạch Liên đã lại xen vào:

— Bác Quách Tiến và bác Diệp đều cho là tình hình không có gì đáng lo cả. Vì dù sao thì việc này chỉ dính dáng đến sở mả thôi.

Ông Phát vẫn chưa chịu tin:

— Nếu cuộc âm mưu bùng nổ, thì sự xáo trộn sẽ ảnh hưởng cho khắp mọi người vùng này, chứ chẳng riêng gì ai. Tôi không hiểu một người dày kinh nghiệm như ông Quách Tiến...

Nhưng ông Phát buông lửng, bỏ dở câu ông định nói. Đột nhiên, ông quay sang hỏi Dung :

— Thế còn cậu Đàm, với cậu con ông Diệp đâu rồi ?

Dung nói lảng :

— Dạ, bọn họ đi chơi, chắc cũng sắp về. Thưa mời ông xoi nước, kéo nguội ạ.

Ông Phát nhấp một chút lấy lệ, rồi đứng lên kiếu từ một cách vội vã

— Thôi chào các cô, tôi trở về quận có chút việc.

Dung tiễn ông ta ra tới bậc cửa, rồi quay lại cự Bạch Liên :

— Liên bậy quá. Ông Phát có lòng tốt muốn giúp mình mà mình lại làm phật lòng người ta.

Bạch Liên lắc đầu :

— Em nghi lòng tốt của ông ấy quá. Ông đến chỗ bàn giấy của bác Quách Tiến làm gì ? Ngắm bức tranh à ? Không phải đâu ! Chị có đề ý thấy con bướm chặn trên chồng giấy lật ngược không ?

— Không ! Cậu tôi rất cẩn thận, và ông quý cái chặn giấy đó lắm. Nhưng...

— Như vậy thì không khi nào bác Quách Tiến lại đề ngược cái chặn giấy ấy. Trừ phi là ông Phách, và chồng giấy đã bị ông ta lục lọi. Em có ý kiến này. Chị chờ em một phút...

Bạch Liên bước vội xuống sân sau, chạy lại chỗ mà hồi nãy chú B'Him và nàng đã thấy đám người ngựa phóng qua.

Dung ngờ ngác theo sau hỏi :

— Chuyện gì mà bỏ chạy ra đấy thế Liên ?

— Em muốn biết ông Phát có trở lên quận như lời ông ấy nói không ? Có phải ông vừa nói với tụi mình là ông ấy lên quận có chút việc phải không chị ?

— Ừ. Ông ta nói như thế.

— Nhưng ông ta không lên quận, vì đứng đây chúng ta có thể nom thấy ông lên đấy hay không.

— Vậy ông ta đi đâu ?

xem trang 55

ÁNH SÁNG trong tim

TRỜI sáng dần, tiếng ồn ào náo nhiệt phát xuất từ chợ Xóm Chiều âm vang đến những thanh âm rộn rã nghe một cách vui tai. Trời lạnh, sương mù buổi sáng quện khắp xóm nhỏ nghèo nàn. Tung hừng tỉnh, anh chớp chớp đôi mắt mù lòa khẽ vươn vai ngồi dậy, ngáp dài. Một làn gió mát từ cửa sổ thổi vào, Tung mỉm cười khoan khoái, bầu trời trước mặt vẫn đen tối như những ngày qua trong cuộc đời của anh. Bỗng nhiên anh thấy buồn, tâm tư chợt man mác. Anh mừng tượng bầu trời bây giờ chắc đẹp lắm, khu phố này tuy nghèo, dơ bẩn, dù thế anh cũng muốn được nhìn nó để tận hưởng cái ánh sáng chan hòa của vầng thái dương mà bấy lâu anh đánh mất.

Anh nhớ lại khoảng đời thơ ấu, chuỗi ngày mà bây giờ đối với anh xa xôi quá, ngày mà mắt anh còn sáng và bóng tối chưa ngự trị trong anh. Cái thôn làng nhỏ bé với những lũy tre xanh, với những cánh đồng lúa chạy dài tít chân trời, anh vẫn còn nhớ rõ, ngôi trường nho nhỏ với vách phen nửa đơn sơ, nơi đó anh đã nô đùa

trừng giỡn với thằng Tèo, thằng Tý. Anh vẫn chưa quên, những giờ đi câu cá, chơi khâu, những cuộc bắn nhau, núp mương, nhảy cây, v.v... cứ ngày qua ngày lớn vồn trong tim anh trọn vẹn. Nhớ đến nó, anh muốn tìm trở lại, nhớ đến nó anh cảm thấy mình gần gũi với xã hội hơn, nhưng đôi mắt mù lòa đã ngăn cản tất cả, chung quanh anh chỉ còn lại màu đen thăm thẳm, màu đen của cuộc đời anh. Tung thù ghét chiến tranh, vì chiến tranh đã giết chết linh hồn anh từ thuở nhỏ, vâng! chiến tranh bom đạn cướp mất đôi mắt anh. Anh thù ghét chúng lắm, buồn bã Tung nhớ lại cái ngày đau khổ đó. Trước mặt anh cả vùng sáng ghê rợn bùng lên và anh gục xuống. Tỉnh dậy giữa tiếng khóc nức nở của mẹ, anh mở to mắt ra nhưng anh không còn trông thấy gì nữa, một cái gì chen tim anh làm anh nghẹn ngào bật tiếng khóc. Anh muốn gào lên, trời ơi! Hôm ấy anh bắt đầu bước vào cuộc đời mù lòa, màu đen phủ tràn vào tâm hồn anh.

— Anh Tung ơi. Sáng rồi.

Tung mỉm cười:

— Ừ! anh biết. Em rửa mặt còn sửa soạn đi học nữa chứ.

Ngọc em trai độc nhất, xà vào lòng anh. Tung âu yếm ôm nó, bàn tay gầy guộc xoa đầu thằng bé, anh ao ước được nhìn khuôn mặt nó, ngày xưa nó còn bé, còn bây giờ chắc nó đã lớn lắm rồi.

— À! anh Tung ơi.

— Gì vậy em.

Đứa bé ngập ngừng, Tung im lặng chờ đợi, anh mở to tròn mắt như muốn nhìn những gì trên mặt nó. Giây lát Ngọc đáp :

— Nhà,....có tiền chưa anh?

— Chi vậy em.

— Quyển sách đó...anh?

Tung chợt hiểu, anh à lên một tiếng. phải rồi một tuần nay anh đã hứa với nó, đến nay...Anh buồn lắm chớ. Mẹ anh ngày đêm vất vả làm việc, không thể ngồi yên được, anh lê đôi chân với cặp mắt mù lòa đi khắp nẻo đường sống cho nghề bán vé số để phụ giúp thêm cho gia đình. Dù nghèo, dù khổ anh cũng không muốn đứa em độc nhất phải buồn, anh cố chịu lòng nó, nguồn yêu thương còn tồn tại trong lòng anh. Vì thế Ngọc đi học, áo quần thơm tươm tất, sách vở đầy đủ, ai có thể, ngoài cô giáo, nghi ngờ được nhỉ. Ngọc là đứa bé thông minh. Cha mất từ thuở mình còn thơ. Nhìn mẹ, anh lam lũ với cuộc sống, nó hiểu lắm rồi buồn cho số phận, không phải riêng cho gia đình nó mà của cả gia đình. Vì thế nó không dám đua đòi, nũng nịu, chỉ những gì cần thiết lắm thằng bé mới bảo nhỏ với anh nó mà thôi. Điều đó làm cho Tung thương em hơn.

Thấy anh im lặng. Ngọc nghĩ anh buồn, nên rụt rè khẽ bước xuống, Tung ôm em lại, anh nói :

— Ờ, ờ! để chiều nay bán nốt vé số, anh sẽ cho tiền mua sách.

Ngọc cúi đầu, rồi nhìn anh, buồn bã :

— Thôi, hay là để em mượn sách thằng Hoàng...

Thằng bé thoát khỏi vòng tay Tung, anh nghe tiếng chân nó xa dần, bóng tối vẫn vây quanh. anh bức tức rồi buồn lặng anh khẽ thở dài...

..

Tung mân mê xấp bạc trong tay, hôm nay gặp dịp anh bán được cả cho bọn nhậu đầu phố, anh đã đủ tiền mua sách cho Ngọc, anh khoan khoái bước đi.

— Ê! Tung.

Tung dừng lại, anh đưa hai tay quơ quơ trước mặt nói :

— Mày hả Bầy. Tao bán hết số rồi.

Chợt nghe tiếng cười sau lưng anh quay lại mỉm cười chừa thẹn. Bầy bạn đồng nghiệp nhìn anh :

— Mày hên quá. Tao còn 5 tờ lận. Vậy mà phải ra bến xe đón má tao dưới Gò Đen lên sợ không kịp...

Một ý nghĩ chợt nảy ra, anh hỏi :

— Bây giờ chừng mấy giờ hả mày?

— Mới 11 giờ hà.

Tung lẩm bầm « 11 giờ. Đúng! trời chưa nóng lắm ». Từ giờ đến chiều chầy: bán được anh nói.

— Mày để lại tao bán dùm cho.

— Ừ, tốt quá. Nè cần đi.

Một tay anh quờ quạng nhận vé số, một tay anh cho vào túi.

— Trả tiền hả. Thôi để đó đi, ngày mai đưa tao cũng được.

Nói xong, nó bỏ chạy. Tung vui vẻ nắm chặt 5 tờ giấy số, rao to :

— Giấy số đây, ngày mai xổ rồi nghen bà con.

Đến chiều, những làn gió mát thổi vào mặt mát rượi. Đặt cây gậy sát bờ tường, anh ngả một cho tay vào túi quần anh lấy chiếc khăn tay đã nhạt màu lau mồ hôi, anh lẩm bẩm :

— Chắc ba bốn giờ chiều rồi. Hôm nay hên thiệt. Còn có 1 tờ, mình đi về ghé quán Bầy Râu bán nốt.

Bụng đói, Anh chợt nhớ hồi sáng đến giờ chưa có hạt cơm vào ruột, anh nắm lấy cây gậy thân yêu dọ dẫm bước đi. Tiếng xe cộ đều đều vang trong tay, tiếng cười nói của người qua lại làm anh vui lòng. Khiến cơn đói như muốn dụi đi. Anh đưa cây dò đường.

Một tiếng nói trong trẻo đập vào tai.

— Này anh, anh còn vé số không ?

Có lẽ là thằng bé, anh cười vui :

— Còn chớ.

Rồi đưa vé số độc nhất trong lòng bàn tay anh nói :

— Đây nè.

— Anh theo tui. Ba tui mua.

— Xa không em.

— Gần thôi.

Thằng bé nắm tay dẫn đi, anh bước theo, hình như có tiếng chân bước theo. Có lẽ người đi đường. Đi một chập, anh hỏi :

— Gần tới chưa em.

— Tới rồi.

Và nó vụt bỏ chạy, Tung ngơ ngác :
« mề ! bọn nhóc này gạt mình rồi đây »

mím cười, anh bước đi, cây gậy trên tay bỗng giờ trúng cái gì sệt soạt. Ùm !

Anh ngả nhào, sinh đất dính đầy. Anh lồm cồm ngồi dậy giữa tiếng cười của bọn trẻ.

— Ha ! Ha ! đáng đời chưa. Ai bảo em anh ưynch tui.

Tung giận run lên. Nếu anh có mắt anh sẽ đánh cho chúng chừa. Bỗng anh nghe tiếng chân thành thịch chạy tới và tiếng nói quen thuộc của thằng Ngọc vang lên.

— Nè ! này xê anh tao

Và những tiếng của bọn trẻ :

— Quánh nó đi.

— Cho nó xuống sinh với anh nó.

Tung gọi to :

— Ngọc. Đừng em. Tụi bây đừng tay lại. Nhưng mặc. Anh gọi thì cứ gọi bọn chúng vẫn đập tung bưng. Anh quơ gậy hét to :

— Dừng lại.

Giữa tình thế đó, một người đàn bà chạy đến, bọn trẻ túa chạy. Thằng Ngọc áo quần lem luốc bước đến dẫn anh lên khỏi vùng sinh bị đọng lại bởi cơn mưa đêm qua.

Người đàn bà, có lẽ mẹ thằng bé khi này, nắm tay nó đến trước anh. Tung ôm em vào lòng im lặng :

— Mầy xin lỗi anh mau lên.

Thằng bé meo meo :

— Em... xin lỗi.

Người đàn bà nhìn anh :

— Cháu nó lỡ anh đừng chấp.

Tung gật đầu thông cảm. Chợt nhìn thấy tấm vé số trên tay anh ướt nước, bà nói :

—Ồ! để tôi đền anh tấm vé số này. Tung xua tay :

— Không. Thưa bà, không sao. Bà đừng bận lòng tôi sẽ bán được. Thôi, chào bà.

Tung dẫn em bước đi. Chợt nhớ điều gì anh quay lại gọi to :

— Bà ơi !

— Gì vậy anh Tung ?

Tung nghiêm trang :

— Thưa bà, xin bà đừng đánh nó. Người đàn bà nhìn anh, nếu không mù anh sẽ đọc được những gì thương yêu trong đó, anh bảo em :

— Thôi, về đi Ngọc.

..

Tung im lặng đếm những tờ bạc 10 đồng chì trong tay. Anh lắc nhẹ, âm thanh vui vui của nó làm anh thích thú. Ngọc có tiền mua sách rồi, dù rằng không nhìn thấy vẻ mặt nó nhưng anh biết nó sung sướng lắm. Anh lẩm bẩm :

— Chắc nó đi học sắp về. Không hiểu hôm nay có tin gì đặc biệt không. Bắt nó đọc báo cho mình nghe mãi, cũng tội.

Anh lắng nghe. Có tiếng chân của thằng Ngọc, hình như có ai khác nữa. Ngọc chạy vào, trên tay cầm tờ báo, ngày nào cũng thế đi học về nó đều mua cho anh một tờ. Nó gọi khe :

— Anh Tung

— Gì hở em.

— Có cô giáo em đến.

Rồi để phân bua nó bảo :

— Không phải em dẫn cô ấy tới đâu. Cô biết nhà, anh à.

Tung cười xòa, tội nghiệp thằng bé, nó sợ không dám cho cô giáo biết nhà, anh nói trấn an nó :

— Không sao, cô đến thì phải tiếp chớ. Em vào rót nước đi.

Cô giáo cất tiếng nói :

— Chào anh, chắc tôi làm phiền anh lắm.

Tung mỉm cười nhã nhặn :

— Thưa cô, không sao ạ. Mọi cô tự nhiên. Nghe tiếng nói nhẹ nhàng và đầm ấm của cô giáo em mình Tung thầm nghĩ chắc cô còn trẻ và hiền lắm, anh chợt nhớ tới mái trường quê nhỏ bé và ông thầy luôn luôn mang vẻ mặt nghiêm trang của thời niên thiếu. Tung hỏi :

— Thưa cô, em Ngọc có điều gì làm cô buồn ?

— Không ? Ngọc ngoan lắm. Hôm nay tôi đến đây có chuyện muốn nói cùng bác gái.

— O tiếc thay, mẹ tôi đi vắng. Cô vui lòng chờ tí. À ! Cô có thể cho tôi biết chuyện gì không ?

Cô giáo im lặng, nhìn gian nhà nghèo nàn nhưng gọn ghẽ, rồi nhìn vào đôi mắt mù lòa của Tung, cô nói :

— Vâng, tôi sẽ nói cậu biết.

— Quên chớ. Mời cô soi nước, trà hình như không được đậm cho lắm.

— Không sao, cậu để mặc tôi.

Chợt nhớ điều gì, Tung cho tay vào túi rút tấm vé số hôm qua, bảo Ngọc:

— Này, dò dùm anh cái này. Hôm qua mệt quá, quên bán:

Cô giáo nhìn Tung, giây lát ôn tồn:

— Tôi có chuyện này muốn nói. Số là thấy em Ngọc ngoan ngoãn và hoàn cảnh eo hẹp của gia đình cậu. Tôi muốn nhận đỡ đầu nó, tôi sẽ cho nó tiếp tục sự học một cách chắc chắn...

Tung khẽ đáp:

— Cảm ơn cô, nhưng mà...

Tung dừng lại. Anh sợ điều mình sắp nói, sẽ làm mất lòng cô giáo. Anh hiểu lòng tốt ấy nhưng anh không muốn mất em, nó là đứa em độc nhất, anh không muốn rời nó anh ngập ngừng... Chợt có tiếng chân đến gần quen thuộc. Anh lấm bầm:

— Mẹ về.

Rồi bỗng ngạc nhiên, anh mở to tròn mắt sửng sốt. Ừ! Sao im lặng thế. Tại sao vậy, anh muốn phá tan bầu không khí ngột thở. Có chuyện gì, anh bỗng cảm thấy lo sợ. Thời gian sau, anh nghe tiếng cô giáo.

— Chị Tâm, có phải là chị.

— Vâng-tiếng mẹ trả lời — còn cô có phải là cô Hiền không?

— Vâng, thế mà bấy lâu tôi không biết. Tung cảm thấy nhẹ hẳn người lên, mẹ nắm tay anh:

— Này, cô giáo đây là con cụ Cả Mạ cùng làng. Cụ Cả Mạ ngày xưa là bạn thân của ông con đây.

Rồi cô giáo vui vẻ kể cho mẹ Tung nghe, cô vừa đổi về trường Vĩnh Hội dạy thế cho thầy Cẩn đi lính, cô mẫn

Ngọc và sau khi khéo léo hỏi cô hiểu gia cảnh. Cô cũng nói rõ ý định muốn giúp đỡ Ngọc cho bà Tâm nghe.

Vừa lúc ấy Ngọc trong bếp chạy vụt ra, đứng sững lại rồi trấn áp mừng rỡ, nó áp ứng.

— Mẹ, mẹ! mình trúng 100.000 đồng.

Tung giật hẳn người lên.

— Em bảo sao?

— Mình trúng 100.000 đồng.

Căn nhà bỗng sáng hẳn lên, màu đen xung quanh anh mờ nhạt đi. «May quá» anh thốt. Cô giáo bỗng đứng dậy:

— Thật không ngờ. Tôi xin chia vui cùng gia đình chị. Và... tôi xin rút lại ý kiến khi nãy.

Chợt hiểu, cô giáo sợ mang tiếng lợi dụng, bà Tâm xua tay lia lịa bảo:

— Không. Không sao ạ. Cô cứ xem nó như con cháu mà dạy dỗ dùm tôi, tôi biết ơn vô vàn. Nhưng chỉ có hai đứa con nên tôi không muốn xa nó, chứ không phải là... xin cô đừng hiểu lầm. Cô Hiền khẽ đáp:

— Vâng, tôi sẽ cố gắng giúp đỡ cháu.

Tung không nghe gì được nữa. Anh nắm chặt tờ vé số cơ hồ muốn bóp nát nó ra. Tương lai Ngọc sẽ vững chắc, anh sẽ không mất nó, ngày mai, ngày mai đẹp lắm, bóng tối dù còn, nhưng ánh sáng đã chớm nở trong tim anh, anh lấm bầm:

— Ồ! ánh sáng kỳ diệu quá.

Trọng Châu

vào đời

THƯA Mẹ,

Thế là con xa gia đình gần một tuần rồi. Lần thứ nhất đi xa, và nghĩ là có thể xa mãi mãi, con thấy trong lòng bâng khuâng, bồi hồi thế nào. Mẹ chắc đang trông thư con lắm. Con cũng biết thế mà không sao viết thư sớm về cho Mẹ được. Con bận việc quá Mẹ à.

Hôm đi con tưởng con sẽ can đảm lắm, và thích thú vì thấy mình sắp được tự mình điều khiển lấy cuộc đời con thần nhủ trong lòng: mình sẽ không khóc, chắc chắn như thế. Con có cảm tưởng kỳ cục là nếu con khóc, chắc ở Huế mẹ cũng sẽ khóc. Mẹ con mình đã chẳng từng có những cái rất trùng hợp với nhau là gì phải không Mẹ? Ấy thế mà lúc lên xe đò, nhìn từng ngọn cây, từng dấu đường trôi về sau lưng, nơi đó Mẹ đang nằm khóc thương cho con, con không sao cầm được nước mắt. Mẹ cũng biết, con mà khóc thì tai, mũi gì đều đỏ chót lên, cả giờ sau mới hết. Mấy người trên xe quay lưng nhìn con ngạ: nhiên. Có người tủm tỉm, có người ghé sang người bên cạnh nói gì đó và cả hai cùng cười. Con tức quá, xấu hổ nữa. Con chả biết làm gì hơn là lấy khăn chấm nước mắt và đeo kính đen lên. Thế mà nước mắt cứ ràn rụa làm con cứ phải cất gương lau nước mắt hoài đó mẹ. Con mẹ yếu đuối quá mẹ nhỉ.

Đường Huế, Quảng Trị có đoạn đẹp lắm mẹ. Đi trên đường, nhìn ra quãng núi xa, dòng sông con uốn khúc và rừng thông xanh mát. con tưởng tượng đến một hôm nào, khi thanh bình, mẹ con mình mua đất ở đấy, cất mái nhà lá, rồi mẹ trồng hoa (hoa hồng ấy mẹ nhỉ), rồi em Trương trồng cây, anh Trần dựng công. Hẳn ngôi nhà của mình sẽ đẹp nhất vùng và ấm cúng nhất vùng, vì có tình thương của Mẹ, tiếng hát của Trương, vòng tay anh Trần và tiếng cười của con, luôn cả tiếng khóc rưng rịu của em Thủy nữa. Mà tiếng cười của con đâu chưa thấy, đã thấy con khóc rồi đó. Nhìn những ngọn núi xanh sẫm khắc lên màu trời như nét cắt, nhìn dòng nước xanh chảy nhẹ nhàng con nhớ Thanh Khê của mình ghê. Ngôi nhà tranh nhỏ, bờ cát trắng bên dòng suối ngoan hiền của mình chứ chắc không còn chi. Cả rặng liễu nữa. Con vẫn mơ ước về sống ở đó. Nơi ấy trông thơ mộng như nét vẽ một bức tranh Tàu. Còn bây giờ, bức tranh Tàu ấy bị cháy nham nhở, mất cả đẹp. Tiếc quá phải không Mẹ?

Con đến Quảng Trị lúc 9g30. Chứa nhật nhưng chả đông gì mẹ ạ. Bác Hoàng bảo con «Thành phố Quảng Trị nhỏ ri nè, cháu sống được không?» Con chỉ cười. Con đã thấy rõ, đã biết nhiều gì về nó đâu. Xe đi qua phố mà con có cảm tưởng đi vào một con đường nào đó bên lề ngoại ô, vì phố vắng không mấy sầm uất.

Nhà bác Hoàng ở dọc theo bờ sông Quảng Trị. Con sông này cũng hiền và phẳng như sông Hương nhưng ít thuyền đồ hơn. Nó đẹp hơn ở chỗ bên kia bờ là rừng dương liễu và bãi cỏ xanh, không thấy nhà cửa gì. Bên này sông dọc theo con đường ven bờ là hàng phượng. Bây giờ về mùa hè, phượng trổ hoa đỏ rợp. Con mẹ cũng may mắn đấy chứ. Được sống ở một nơi thơ mộng như thế còn mong gì hơn. Con không còn bị chặn mắt bằng những lớp tường cao kéo dài suốt đường. Mắt con thông thả nhìn dòng sông, nhìn qua bên kia bờ, và tít tận trời xanh nữa kia. Còn bằng lòng chỗ ở mới này lắm Mẹ ạ. Mẹ cứ yên tâm, đừng lo gì nhiều cho con. Bác Hoàng tử tế, bác gái cũng hiền. Chỉ một nỗi ở đây nhiều con nít quá. Con mong chúng không phải là những đứa bé cứng đầu và tinh ranh.

Bác Hoàng dành cho con một phòng trên lầu. Phòng bé lắm nhưng con nghĩ, con sẽ trang hoàng tử tế và nơi đây sẽ là nơi sau mỗi buổi đi làm, con nằm nhìn dòng sông, tưởng tượng như sông Hương đang hiền hiền trước mắt. Và sẽ nghĩ về Mẹ thực nhiều.

Chiều hôm ấy, Bác Hoàng đưa con đi ăn cao lầu. Tiệm ở đây cũng thường. Xong, bác ấy dắt con dạo qua một vòng phố. Ban ngày trông thường, ban đêm nhờ có đèn và tối trời, trông cũng vui vẻ không khác gì thành phố chúng mình vào ban đêm mẹ ạ.

Con đường chính ở đây cũng mang tên Trần-hưng-Đạo. Tại sao các đường chính ở các thành phố lớn đều mang tên Trần-hưng-Đạo hả mẹ?

Đưa con đến tận phòng, Bác Hoàng bảo con : «Cháu có gì không vừa ý, cứ nói với Bác. Phòng này tuy bé nhưng mát lắm, nếu cháu không thích cháu có thể đổi phòng cho con Đào. Nó học ở Huế, lân mới về, không sao đâu.» Con phải thưa với Bác là con thích ở phòng này lắm, và cảm ơn lòng tốt của Bác, Bác ấy mới chịu xuống nhà đó mẹ.

Suốt cả ngày hôm đó, con phải dọn dẹp phòng, sắp đặt đồ đạc. Vừa mệt, vừa nhớ, vừa xôn xao trong lòng, con bấy giờ chỉ muốn ngủ cho khỏe. Vậy mà ngủ không được. Con cứ trần trọc hoài.. Con không dám bật đèn để đọc sách hay ngắm ảnh mẹ mà con đặt trên bàn cạnh giường, dù con ao ước được ngắm nụ cười của mẹ không biết bao nhiêu. Có lẽ tại lạ giường nên con không ngủ được đấy mẹ ạ.

Sáng hôm sau, con dậy sớm. Mở cửa sổ ra, gió mát rượi. Suốt cả ngày, chỉ có buổi sáng là dễ chịu. Khi hạn ở đây cũng không thua gì Huế, có phần

hơn là khác. Nóng và bụi kinh khủng. Gió ở đây hay có gió xoáy mẹ ạ. Còn nhớ hồi xưa, bọn bạn con nó bảo, khi nào có gió xoáy là có ma, và nếu mình lấy nón áp lên, khi mở ra thế nào cũng có một hòn máu đỏ. Con nghe sợ lắm. Bây giờ thì con biết chúng nó nói phượng thế thôi. Làm gì có ma mẹ nhỉ. Chúng nó nói nhảm thế mà con tin bằng thích. Con nít thật. Con mẹ bây giờ đã lớn, và còn lớn nữa. Đã vào đời rồi còn gì.

..

Thưa mẹ,

Tối hôm qua, lúc đang viết thư cho mẹ Bác Hoàng gọi con xuống ăn chè, rồi ngồi nói chuyện đến khuya, con không viết tiếp được. Tối nay, con lại đặt ảnh mẹ trước mặt, viết như kể lể cho mẹ vậy. Mẹ ạ, cái hôm đầu tiên con đến sở thật là buồn cười. Bác Hoàng chở con đến nơi, bỏ con đấy để đi làm. Con bước bừa vào. Ở đấy nhiều phòng quá khiến con cứ phân vân không biết nên vào phòng nào. Con không dám tới ngay phòng ông Giám Đốc, sợ có «thủ tục hành chánh» gì rắc rối thì phiền. Sẵn chiếc ghế đặt cạnh cái bàn nhỏ không có ai, con ngồi đợi xuống, đầu cúi gằm. Trong óc có sắp sẵn mấy câu trả lời. Đang nghĩ miên man, chợt có cảm tưởng có ai đang nhìn, con ngừng phất lên. Một anh chàng đang đứng trước bàn, lạ lùng nhìn con. Anh ta nói, giọng bối rối: «Xin lỗi, cô có thể cho tôi mượn cái máy đánh chữ trên bàn một chút không?» Con giật mình khi thấy mình đang chống tay vào cái máy đánh chữ, coi bộ thật tội nghiệp. Lúng túng, con vội đứng dậy, xin lỗi rồi rút. Nhân thế, con hỏi thăm khi nào thì con có thể gặp ông giám đốc. Anh ta kêu lên: «A, cô là cô Thường hả? Cô định đến nhận việc phải không? Tôi là Đặng, ông ấy sắp đến đấy.» Nói xong, anh ta nhắc cái máy đánh chữ, đem vào phòng trong .. và biến luôn. Anh ta nhường cái ghế cho con đó mẹ ạ. Đứng coi kỳ quá, con lại ngồi xuống. Thấy tờ báo trên bàn, con vớ lấy đọc luôn. Hết cả tin tức, truyện dài, truyện ngắn, quảng cáo nữa, ông Giám Đốc mới lái xe tới.

Con lúng túng chào ông. Ông gật đầu chào trả rồi cũng đi luôn vào phòng, không hỏi con một lời. Con tủi quá, muốn khóc lên được ấy, nhưng nước mắt chưa kịp tràn ra thì anh chàng xưng tên Đặng tìm đến. Con vội vã quay mặt vào phía tường, giả vờ ngắm nghía tấm lịch nhỏ, và lén đưa tay chùi mắt. Con xấu hổ ghê đi khi anh ta nhìn con ranh mãnh. «Ông Giám Đốc mời cô vào.» Con cảm ơn anh ta, xong cúi đầu đi. Phòng ông Giám Đốc nằm trong cùng, phía ngoài là phòng nhân viên. Con phải đi qua giữa mấy mươi bộ mặt xa lạ ấy, con bối rối quá, mặt cứ đỏ bừng như say rượu. Đôi gót guốc bông như muốn cao thêm làm con lảo đảo. Con mẹ tội nghiệp quá, phải không mẹ. Từ phòng này sang phòng kia chừng mười thước mà con tưởng như cả cây số. Gần cửa phòng, tim con đập loạn lên. May quá cửa phòng mở sẵn, con chỉ gõ vài tiếng nhẹ là ông Giám Đốc đã bảo con, giọng tử tế: «Cô cứ vào».

Ông ấy cũng không có vẻ gì nghiêm khắc, lạnh lùng hay kiêu căng như con tưởng. Ông đứng đắn, và có cặp mắt nhìn thẳng, nghiêm nghị làm con nể. Ông

chỉ đưa cho con một tờ giấy trắng, một cây bút, và bảo con thảo một cái thư mua hàng cho nhà buôn Thanh Lịch, xong đánh máy và đưa cho ông xem. Ông coi đồng hồ, và tính thử con làm xong trong mấy phút. Con ngồi ở chiếc bàn trong góc phòng, chếch với bàn ông giám đốc. Con run quá mẹ ạ, đánh máy cứ sai bét. Sau, con phải đánh bạo xin ông tờ giấy khác. Ông đưa cả một xấp giấy cho con và lần thứ nhất con thấy ông cười. Nụ cười thương hại hay riêu cợt, con không biết, nhưng con yên tâm hơn. Sau khi hỏi qua loa về gia đình, học lực... ông nhờ anh Đặng đưa con sang phòng nhân viên.

Phòng con gồm tất cả 6 người. Chỉ có một nữ thôi mẹ ạ. Con hy vọng sẽ quen thân với chị ấy trong nay mai.

Khuya quá, con đi ngủ đây. Kính chúc mẹ của con an lành và xin đừng nghĩ nhiều về con.

Con của Mẹ
Ngọc-Thường

Thưa Mẹ,

Con chưa quen hết các nhân viên trong sở, nhưng con đã quen với mấy anh chị ở cùng phòng. Họ bảo con là cô bé trẻ nhất ở đây đó mẹ. Họ hỏi con tại sao không học nữa. Con chối là học dốt, không theo nổi nên đi làm cho vui. Nào có gì xấu hổ khi bảo mình nghèo đâu, phải không mẹ? Nhưng con không muốn kể lể làm gì. Vô ích, vì họ hỏi đề mà hỏi, ai cần đề tâm mà hiểu cho mình. Con đã nói về chị Á Liên chưa nhỉ. Hình như chưa. Chị ấy mới thoát nhin, con tưởng còn trẻ. Ai ngờ chị ấy đã có hai con rồi đó. Con lớn của chị những 10 tuổi kia. Chị bảo chị lấy chồng sớm từ năm 16. Năm nay đã 28 tuổi mà trông như 23, 24. Chồng chị ấy là Thiếu Úy, à quên, Trung úy bộ binh, đi hành quân luôn. Chị ở nhà với hai đứa con, lải thúi buồn lắm. Chị rủ con đến nhà chơi. Con định chúa nhật này sẽ ở lại với chị ấy. nhưng không biết có tiện không.

Mẹ à, con tính một tháng về Huế một lần. Thế mà mới có một tuần, con đã nhớ như điên. Chúa nhật vừa rồi, con nằm vùi trong phòng cả ngày. Bác Hoàng bảo đề chờ con đi chơi La Vang, nhưng tối thứ sáu nghe đâu có đánh nhau gì đó, bác ấy hoãn cuộc đi chơi lại. Con chả biết làm gì suốt ngày thứ 7 và chúa nhật, chỉ nằm đọc sách chán lại thêm áo gối, và nhớ mẹ kinh khủng.

Con chưa làm quen được với mấy đứa bé con bác Hoàng. Chúng nó thì đông mà con có một mình. Con thấy "phe ta" yếu ớt quá. Bọn chúng chưa thích con. Có lẽ tại con ít biết đùa và không chịu làm quen chúng trước. Ở nhà, con buồn quá, chỉ mong cho mau chóng hết hai ngày thứ bảy, chúa nhật để đi làm trở lại. Không khí ở đó dễ chịu hơn, và nhất là công việc sẽ làm con bận rộn mà quên đi những nỗi nhớ thương.

Nhiều lúc con nghĩ cũng buồn cười. Người ta thì mong đến ngày cuối tuần để nghỉ ngơi, giải trí, còn con thì mong cho chóng hết mấy ngày nghỉ để đi làm. Mong ước độc nhất của con bây giờ là được trông thấy mẹ. Đêm nào ngủ con cũng mơ thấy mình đang ngồi trong vườn, ăn ổi mọng và cười đùa với Bé Thủy. Còn Mẹ, mẹ cũng nhớ con đấy chứ?

Công việc của con ở sở không có gì mẹ ạ. Cũng chỉ viết thư, đánh máy, kiểm soát lại sổ chi thu của hãng từ mấy tháng trước, con đánh máy chưa được đều. Chị Á-Liên bảo dù sao, mới mà đánh được thế cũng khá lắm rồi. Con sẽ cố gắng để mọi người bằng lòng và để không xảy ra chuyện gì đáng tiếc. Thôi con ngừng.

Nhớ mẹ vô cùng

Con của mẹ

Ngọc-Thường

Thưa Mẹ,

Con vừa mới đi La-Vang với bác Hoàng về xong. Bây giờ đã khá chiều rồi, nhưng con sẽ viết ít hàng trước khi xuống ăn cơm với cả nhà.

La-Vang đẹp lắm mẹ ạ. Con không vào trong nhà thờ, chỉ đi quanh thôi. Từ cổng vào đến nhà thờ cũng xa. Hai bên là những bức tượng đối diện nhau bằng đá trắng. Tượng xây theo kiểu lập thể, mới mà đẹp lạ. Con thích nhất là Tượng Đức Mẹ Bồng Chúa Hài Đồng ở phía trong, bên tay trái. Tượng này lớn nhất. Mới thoáng nhìn như hình cái cây vút lên, nhưng nhìn kỹ mới tưởng tượng được dáng âu yếm của Mẹ Maria.

Con cứ đi lui, đi tới, ngắm nghía mấy bức tượng đến mê. Bác Hoàng chắc quen thuộc với cảnh này quá nên chỉ ngồi trên xe, hút thuốc lá. Kề ra từ thành phố đến đây cũng gần, đường lại dễ đi. Nếu không bị những vụ quấy rối, hàng ngày vào buổi chiều có thể lên đây chơi được. Đi xe đạp cũng thú chán.

Thành phố này nhỏ quá Mẹ ạ, con chả biết đi đâu cả. Vào buổi chiều, khi tan sở, con muốn làm một vòng cho mát như hồi còn ở Huế, con thường thơ thẩn đi quanh trước khi về nhà. Nhưng con không dám. Con sợ phiền Bác gái. Bác ấy vẫn có lệ ăn cơm sớm, nếu con còn đi dạo, bác ấy phải chờ cơm Minh ở trọ nhà người ta, không nên làm phiền họ nhiều, nhất là cả hai Bác đều yêu mến con.

Mẹ ạ, bác Hoàng gái vừa gọi con xuống ăn cơm. Vậy con tạm ngừng đã nhé.

Thưa Mẹ,

Chị Á-Liên có bảo con, nếu muốn, con có thể đến ở chung với chị ấy. Con có thưa là để con hỏi ý kiến của mẹ đã. Tuần trước con có đến nhà chị ấy ăn

XEM TRANG 35

TRINH-CHÍ phụ-trách
VI-VI trình bày

*Vào Đồng Cả Non hôm nay
các Bé sẽ gặp :*

- **TRANG THY**
- **ANH VI**
- **THU NHI**
- **LA CHÍ HẢI**
- **HOÀNG DIỄM HẠNH**
- **HIỀN THI HỌA MI**
- **UYÊN LY**
- **ÁI NGỌC TÂM**
- **NGUYỄN TRÍ DŨNG**
- **THƯƠNG NGÀ**

Bé miễn,

VÀO những giờ bài học, khi tiếng chuông vừa rung thì ở mỗi cổng trường một đàn học sinh uà ra như đàn chim tung cánh. Lẽ dĩ nhiên là một trong những đám học sinh ấy thế nào cũng có bé phải không? Nhưng này, sao mà đàn chim ấy hỗn độn thế nhỉ? Cánh chim nào cũng muốn bay ra khỏi lồng thật sớm để về nhà thật nhanh. Phải chăng có một đàn kiến đang bò trong bụng lũ chim non hử bé?

Bé có thể không nhỉ? Nếu bé « hư » như vậy thì đáng « đáng đòn » lắm nha! Bé đừng làm thế nữa nhé! Khi chuông rung rồi, thì bé hãy bước ra khỏi lớp một cách thông thả, đừng vội vàng, đừng chen lấn mà cãi vã « ngậu xị » cả lên nghe kỳ lắm cơ. Khi ra khỏi cổng trường, bé cứ đi theo lề bên phải. Lúc nào muốn qua đường thì bé hãy băng qua chỗ có hai hàng đinh nếu là ở ngã tư thì bé hãy chờ đèn xanh nhé chứ đừng chạy ù mà nguy hiểm đấy.

Ờ! Nhưng sao đi đường mà cái miệng bé cứ « tía lia » thế kia nhỉ? Bé hãy nói nhỏ nhỏ một tí chứ. Nói lớn quá, không sợ người ta cười à?

Anh biết rằng nói những điều này ra thì bé « tự ái » đấy. Bởi vì ở trường ngay từ năm lớp ba bé đã học về cách đi đường rồi cơ mà. Nhưng bây giờ bé lên lớp nhì, lớp nhất, anh sợ bé quên nên nhắc lại đó. Thế bé có giận anh không nhỉ?

Nếu không thì hãy nhớ lời anh dặn nhé!

ANH TRINH

CON THẦN LẦN

TRONG đời này, có lẽ bé sợ nhất là con thần lần hay thạch sùng gì cũng thế. Eo ôi! Trông phát khiếp đi thôi. Nhất là sờ vào làn da mềm của nó bé mọc ốc cùng mình.

Trưa nay, cha mẹ đã đi xi nê với bé Thanh rồi. Chỉ còn bé, anh Khải và Cu Tý ở nhà thôi. Buồn quá, bé lấy viết vẽ «chấm phá» vài nét. Cu Tý nhìn thấy, nó ngỡ là bé viết bài đăng báo nên lại lấy giọng «oanh vàng» ca lên «Em mới mười hai chưa biết mộng mơ». Bé nạt nó: «Xí, rồi tức không?» Anh Khải lại xuất hiện: «Chuyện chi thế?». Bé im lặng. Bé biết anh em nhà «hắn» tức Bé lắm. Lần trước, Bé bắt chước chị Phương-Vy «tả thực» chuyện của hai anh em làm thế mà may thay cũng được đăng báo khiến nhà «hắn» bị «quê» một bữa... Nên bây giờ, mỗi lần thấy Bé sáng tác là anh Khải lại tìm cách «phá đám»

Bỗng Cu Tý kéo anh Khải xuống nhà dưới. Ý hẳn muốn «đại náo» garde manger đây mà. Nhưng thôi Bé không thèm rình vì Bé còn đợi ông phát thư.

Một tây rồi, lát nữa sẽ có Tuổi Hoa. Có tiếng «cót két» của chiếc xe đạp, ông phát thư tiến đến nhà bé rồi ngừng hẳn. Thế là Bé «chộp» được Tuổi Hoa.

Tha hồ mà xem. Cha, hôm nay lại có mục «Đồng cỏ non» nữa chớ. Bé phải đi thăm mới được.

Bé chưa đọc xong bài nào thì tiếng Cu Tý đã vang lên:

— Anh Khải ơi! có báo Tuổi Hoa rồi nè.

Bé giật mình. Giọng anh Khải «dịu dàng»:

— Này, Bé cho anh xem tí nào.

Bé quên không nói là nhà Bé, ai cũng mê Tuổi Hoa hết á. Mỗi lần có báo thì anh Khải xem trước, đến Bé, em Tý rồi đến bé Thanh.

Nhưng lần này... Bé vẫn còn ám ức chuyện anh Khải ăn hiếp khi nãy nên trả lời:

— Bé không biết mộng mơ thì Bé xem Tuổi Hoa chờ gì.

— Thôi mà, cho anh mượn tí đi. Chồng ngoan...

Bé không nói gì, đôi mắt và đôi tay nắm chặt quyền Tuổi Hoa vì Bé sợ mục «giặt đại rồi ra sao thì ra» của anh Khải. Đã có một lần anh Khải giặt rách của Bé một quyền Tuổi Hoa. Thế là... phải đền.

Dùng chiến thuật «dụ khị» không được, anh Khải và Cu Tý thì thăm to nhỏ rồi hai em chạy ra nhà sau. Muốn nhất ma Bé đây mà. Bé không sợ đâu!

Thế rồi Bé lại say sưa theo dõi mục «Đồng cỏ non». Tiếng Cu Tý vang lên:

— Này, chị Kim xem cái này nè. Xinh lắm.

Bé quay đầu lại. Eo ôi! con thằn lằn!

— Anh Khải bảo đem con này cho chị Kim đó.

Bé hét to:

— Cu Tý, có quăng đi không?

Cu Tý cười. Anh Khải lên tiếng:

— Thì Bé đưa Tuổi Hoa cho anh đi.

Bé tức đến ứa nước mắt. Vừa tức, vừa sợ nhưng Bé gan lì, không thềm nói gì.

Anh Khải dọa:

— Bé không đưa thiệt há.

— Thiệt, ai biều anh...

— Cu Tý, thi hành đi.

Cu Tý chậm chạp tiến đến Bé. Con thằn lằn trong tay nó còn ngo ngoe trông khủng khiếp, Bé hét to:

— Cu Tý...

Anh Khải hối thúc:

— Cứ việc xông tới đi. Có anh đây đừng sợ chi cả Cu Tý.

Người Bé nóng lên. Mồ hôi tuôn ướt áo. Cu Tý vẫn tiến bước và thỉnh thoảng nó quăng mạnh con thằn lằn vào mình Bé. Bé chỉ kêu lên một tiếng «oái» rồi không biết gì nữa.

Khi mở mắt ra, Bé bắt gặp khuôn mặt lo lắng của mẹ:

— Bé có sao không? Mẹ lo quá.

Tủi thân, nước mắt Bé tuôn như mưa. Mẹ dỗ dành.

— Thôi, nín đi con. Cu Tý bị ba phạt kia kia.

Bé liếc mắt quanh phòng thấy Cu Tý đang quỳ gối, miệng mếu máo. Còn anh Khải thì đang nghe ba giảng «luân lý».

Bỗng nhiên Bé cảm thấy tội nghiệp cho Cu Tý quá. Bé muốn lại năn nỉ ba tha tội cho Cu Tý ghê cơ. Nhưng trông gương mặt giận dữ của ba, Bé sợ sợ là.

hiệp-sĩ cò

của ANH VI

Bé Cười

Vẽ đẹp

Bé hỏi anh : phải mấy người vẽ đẹp là nhờ có hoa tay không ?

Anh : đúng thế.

Bé : anh là họa-sĩ vậy anh cho em cái hoa trong tay đi.

Anh : Trời !

CẨM HÀ

Ông trời chụp hình

Trời chyun mưa, bé Tý (con của nhiếp ảnh gia) chạy ra sân rồi mừng rỡ chạy vào khoe với mẹ :

— Má ơi ! Ông trời mới chụp cho con một « pô » hình

Mẹ Tý — Sao con biết ?

—Thì con mới vừa ngược mặt thì thấy ông nháng lên một cái

Mẹ Tý.!!?...

HÒA THUẬN

Đường bán kính

Trong giờ hình học Thầy giáo giảng : Đường bán kính là đường từ tâm đến vòng tròn. Chợt thấy trò Tọ đang ngủ gật :

Thầy gọi : Tọ, hãy nói đường bán kính ở đâu ?

Trò Tọ : Thừa thầy, đường bán kính ở gần chợ ọ ! vì ba em bán kính ở đấy !

Thầy giáo và các bạn. ???.

QUỲNH PHƯƠNG

Bé đố Bé đáp

● **Thu Nhl**

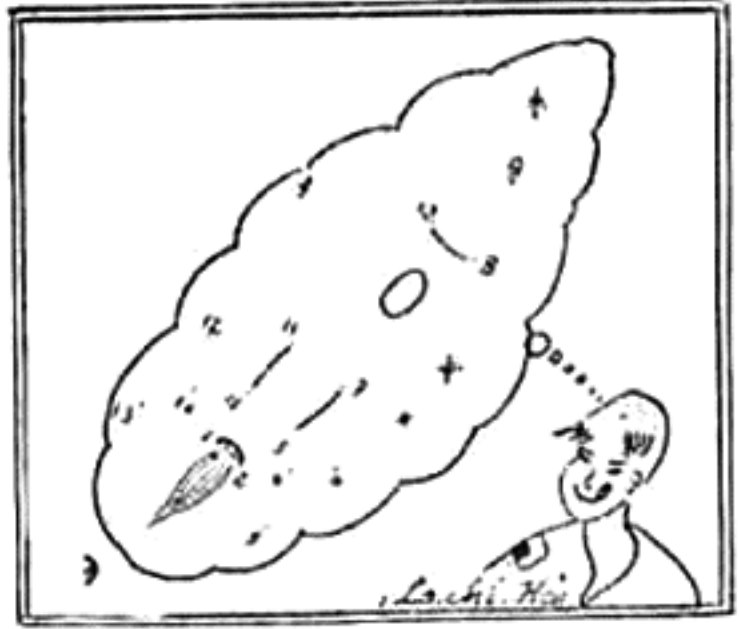
1. Cái chi dùng cắm ở bình
Nặng vào có thể vẽ hình người ta
Hỏi thành cháy cửa cháy nhà.
Thêm huyền thì hết nghĩa là giận nhau.

&

2. Không tê, nghiền nhỏ thức ăn
Có tê thì đến đêm rằm tìm tôi.
Sắc là màu bạc như vôi
Hay là màu tóc của người già nua
Đố bé là những chữ gì?

Bé đáp Kỳ trước :

Hương, Hường, Ương, Ưng, Ưn

Cậu bé này đang mơ gì thế ?

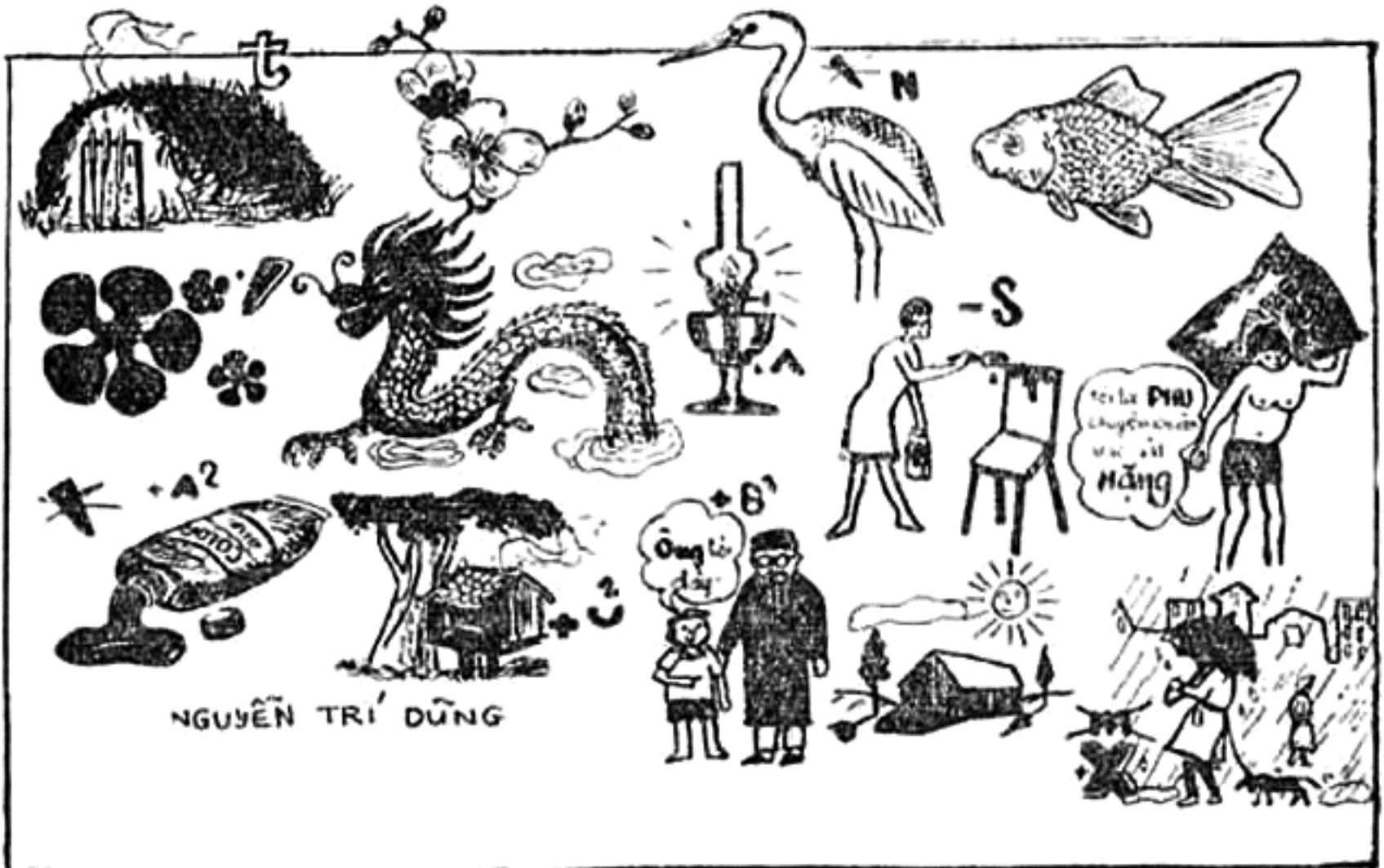
Muốn biết, các em hãy gạch nối liền từ số 1 đến số 15 sẽ rõ.

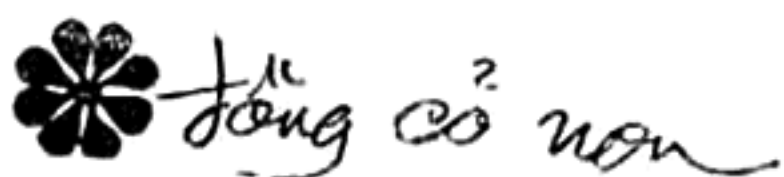
Vào **Đồng Cỏ Non** kỳ tới, các bé sẽ nghe :

● Chị Hoàng ngọc Thủy kể chuyện
LÒNG HIẾU THẢO của một cô bé.

● Và Duy Lý nói về « Chú bé »
THỰC, vui ghê lắm cơ.

• Đây là câu tục ngữ nói về lòng biết ơn cha mẹ do họa sĩ « tí hon » Nguyễn trí Dũng vẽ đấy. Các bé đọc hộ xem nào !

TUỒI thơ thật nhiều tưởng tượng. Mỗi đồ vật, mỗi hình ảnh đối với bé như có một linh hồn riêng. Chả tin thì các bé hãy nghe Hoàng Diễm Hạnh tả cô nắng đây này :

Yêu Nắng

Ô kìa ! Nắng đã lên rồi.
Chị ơi, em thấy nắng ngồi ngoài hiên.
Em trông cô nắng thật hiền
Nắng thường hay đến xoa miến tóc em.
Cho em những nụ hôn êm
Cài lên mái tóc em đêm làm sao.
Chị ơi, yêu nắng biết bao !
Hôm qua, nắng đến ngọt ngào bảo em :
« Chú vành khuyên muốn làm quen
Với cô bé mái tóc đen như huyền.
Có đôi má núng đồng tiền
Vành môi đỏ thắm mặt hiền thật xinh. »
Thẹn ghê em đứng lặng thinh
Nắng cười và bảo yêu mình bé thôi.

HOÀNG DIỄM HẠNH
(Nhóm Hoa Pensée)

Hiền Thy Họa My cũng dựng nên một thế giới thần tiên, trong đó những cánh bướm trắng thơ ngây được nắng múa cho xem, hoa hát cho nghe và lá đan võng cho nằm :

Đàn Bướm Trắng

Một đàn Bướm
Em đếm có mười hai đôi cánh trắng
Gió đưa Bướm đi chơi.
Nắng nhảy múa cho Bướm xem
Hoa Cúc vàng và Ti muội trắng
Hát cho Bướm nghe

Lá xanh trong vườn đan võng.
Làm giường cho Bướm ngủ
Mười hai con Bướm trắng say mê.
Trong khu vườn nhỏ.
Em hôn lên những đôi cánh trắng
Và xinh của Bướm
Bướm ngẩn ngơ nhìn em

HIỀN THY HỌA MY

Uyên Ly không thích chơi với nắng và hoa bướm đâu. Ly đang tìm những cánh sao đang trên cô bé cơ :

Đếm sao

Buổi tối nằm ở ngoài hiên.
Đếm sao đếm mấy mươi lần vẫn sai.
Ô hay ! Sao trốn thật tài.
Cứ như treu bé treu hoài tức ghê.

UYÊN LY (T. V.)

Sao đã treu bé à ? Thì thôi, bé hãy bắt chước Ái Ngọc Tâm vô «Nịnh Mẹ» vậy nhé !

Nịnh Mẹ

« Mẹ ơi, mẹ đẹp như tiên.
Bà tiên áo trắng dịu hiền vui tươi.
Mắt mẹ mang cả màu trời... »
Chưa nghe xong mẹ đã cười rí tai :
« Con mẹ chỉ khéo nịnh tài »
Bé e thẹn rúc đầu vào lòng mẹ-

ÁI NGỌC TÂM

CHÚ Ý : kể từ nay mỗi tháng T. C. điếm hoa một kỳ, kỳ còn lại chỉ trồng mà thôi. Các bé bằng lòng không ?

thơ ✿ thơ bé ✿ bé thơ ✿ thơ bé ✿ bé thơ

THI VĂN ĐOÀN

• THƯƠNG-NGA

BÀ con trong gia đình Tuổi Hoa lúc này thành lập Bút đoàn, Thi văn đoàn hăng quá. Tên các bút nhóm đọc nghe thật êm tai, chẳng hạn như Trăng Thanh, Tiếng Thuyền Dương, Sao chiều, Hoa Thiên Lý, Vùng đất Mẹ...Nga định lập ra Thi văn đoàn để góp mặt trên tờ báo thân yêu, nhưng vừa đem ý định ra hỏi các anh thì anh Thành trợn mắt: «cô lập ra Thi văn đoàn à! Thôi cho anh can», anh Thái đang sửa xe cũng chen vào «Nga chưa làm thơ con cóc được, mà cũng đòi thành lập văn đoàn cái «quái» gì». Nga tức quá nhưng không dám cãi lại vì không có ba ở đấy (xin nói rõ ba cưng Nga lắm),

Giờ ngồi nhớ lại mà tức hết sức, Nga chẳng cần sự giúp đỡ của các anh nữa. Nga sẽ kêu tội bạn gia nhập vào thi văn đoàn, nhờ anh Quyên Di giới thiệu rồi làm thơ làm «cây xanh» gửi cho Đồng Cỏ Non của anh Trinh. Mà ngồi phác họa cảnh vui vẻ đó, Nga quên nỗi cơm đã cạn trên bếp đến khi nhớ đến thì hơi ơ...may mắn thay cơm hơi khét khét.

Nga qua nhà Khanh mời nó vào

Thi văn đoàn, giao nôi canh ở nhà cho ông Táo giữ, nghe Nga trình bày Khanh lắc đầu.-Tớ không biết làm thơ xin miễn — Nga đến nhà Liên, Thủy (dĩ nhiên là gần đó). Kết quả hết sức bi đát không đứa nào chịu gia nhập Thi văn đoàn của Nga hết tội, thôi đành một mình làm nên việc cóc thềm nhờ ai hết. Khờ nổi Nga lại quên nôi canh giao cho ông Táo. Lúc nhớ ra thì nôi canh hết nước. Đến tối Nga dọn bài hình học chưa chứng minh và bài vạn vật qua một bên để đặt tên cho bút đoàn. Hai tờ giấy chỉ chút chữ Nga mới tìm được tên đặt cho Thi văn đoàn. Tên này chẳng thơ mộng gì nhưng hợp cảnh hợp thời: «Đơn Độc». Thi văn đoàn Đơn Độc. Nga bằng lòng vô cùng. Giờ chọn bút hiệu. Rắc rối thật không hiểu ai bày đặt ra bút hiệu nhỉ?

XEM TRANG 34

Nga chọn « Thương Nga » làm bút hiệu. Thương Nga có nghĩa Nga tự thương mình đấy, hay thật, nhưng có vẻ ích kỷ quá. Thế là xong, thờ phào một cái cho khỏe Nga lấy giấy ra nắn nót chép.

Thi văn đoàn Đơn Độc.

Thành lập vào mùa gió heo may mong sự cộng tác của các bạn.

Đọc lại Nga thấy quê quê định sửa nhưng buồn ngủ quá đành chờ sáng.

Ăn sáng xong, nghe tiếng anh Thái cười nơi bàn học, Nga lên xem thấy anh cầm tờ giấy hôm qua, đọc ra chiều thích thú. Nga, chạy lại giựt. Anh Thái nhanh hơn tránh qua rồi vừa chạy vừa đọc.

Thi văn đoàn « một mình » thành « hình » mùa gió heo « quay »... Nga đỏ mặt rượt theo. Tiếng Ba vọng lên:

— Xong chưa Nga, xuống ba chờ đi học.

Ba nhắc Nga hoảng hốt lại bàn học bỏ tập vào cặp, thôi chết rồi bài hình học chưa chứng minh, bài vạn vật chưa học. Nga quên ngay giọng trêu chọc của anh Thái, lời mĩa của anh Thành, lúc bấy giờ chỉ còn hình ảnh vị giáo sư nghiêm khắc, cặp zéro và tờ cấm túc hiện ra trước mắt.

Kết quả của lòng tự ái, của một đêm không học.

Thương Nga
(Văn đoàn Đơn Độc)

Cánh Nhạn Đồng Xanh

KHÁNH MINH (Sg) Muốn gặp anh, Khánh đến vào chiều chúa nhật từ 4g đến 6g nhà.

ĐỖ TƯ LONG (Huế) Lâu quá mới nhận được thư cậu. Bây giờ đã khỏe rồi chứ? Chúc vui mạnh.

CÀM VÂN (Kontum) Chịu thôi, không đoán nổi đâu. Cho gửi lời thăm Th. V. và T.V nhé!

LÊ HỒNG YẾN (Mỹ Tho) Những điều em hỏi đều đúng cả. Như thế là anh trả lời rồi phải không?

LÊ THỊ NHƠN (Phan Thiết) Anh đã chuyển hình cho anh Cả và anh Ấy vui lòng nhận bé vào GĐTH đấy.

DẠ LỆ Đang mong những bài thơ của Lệ đấy.

MAI THỊ CHÂU LINH Cám ơn Linh, T.C. đã viết thư « cảnh cáo » tác giả bài ấy rồi.

THƯƠNG NGÀ Rất hoan nghênh những ý kiến xây dựng của bé. Bài khá lắm, đăng kỳ này đây.

PHẠM THỰC LINH Bé có thể viết thư cho chị Ti Ti anh chuyển hộ cho.

KING KING (Mỹ Tho) Ý kiến của em rất hay nhưng khó thực hiện quá. Em có thể gửi cho anh những bài thơ như thế được không?

● **Cáo lỗi**

Vì « thiếu đất » nên Anh Trinh xin tạm gác lại tin « Những bài nhận được » một kỳ, xin các Bé thông cảm cho anh nhé — Nè anh xin mách nhỏ là anh đã nhận được rất nhiều « Cỏ Non » của các Bé gửi về rồi nhé.

vào đời

TIẾP TRANG 26

cơm trưa. Con thấy tuy ở đây không gần sông, nhưng cũng rộng rãi, có vườn ổi. Nhà thì loại xưa, nghĩa là thấp và có cột gỗ như nhà di Hảo đó, tối nữa, nhưng thực là xinh. Chị ấy bảo nếu con chịu đến ở với chị, chị sẽ cho con căn phòng trông ra vườn ổi. Rồi chị cười. «Thương tha hồ mà rõ nước miếng». Quả thế mẹ ạ, ổi nhà chị Á-Liên ngon, trắng không kém gì ổi Saigon mà mẹ mua hồi năm ngoái.

Con không dám quyết định và chờ mẹ đó. Hôm nào con vào, mẹ cho con biết ý mẹ nhé.

Có một điều con muốn thưa với mẹ là ở đây, tuy con không thiếu thốn gì, nhưng con vẫn khó chịu thế nào ấy. Đến bữa cơm, con thường xuống bếp, mong giúp bác gái và tìm cách gây cảm tình. Nhưng bao giờ bác ấy cũng xua tay : «Thôi, khỏi, cháu lên phòng mà nghỉ, đề đó cho Bác». Con nghĩ, nếu con không đáp lại bác một món quà nào cho lòng tử tế mà bác đã cho con sống ở đây thì con vô tình và bất lịch sự. Mà nếu con đưa tiền hay mua quà cho bác, chắc bác không chịu nhận đâu. Con tính mua quà cho các con của bác nhưng chúng nó xa lạ quá. Mẹ bảo con phải làm sao bây giờ?

Nếu ở với chị Á-Liên, con sẽ dễ tính hơn một chút. Con sẽ trả tiền trọ và ăn uống. Chị ấy không nhận nhiều đâu. Chị đã hiểu tình cảnh gia đình mình. Với lại, chị ấy chỉ cần có bạn thôi mẹ ạ. Hai đứa con của chị, thằng Trịnh, con Nguyên, thật dễ thương. Chúng nó bảo con : «Hôm nào chị Thường tới ở với bọn em nghe. Rồi vẽ cho em học...» Con gật đầu, thấy gần gũi chúng nó nhiều lắm. Sao bà con mà mình lại không thân bằng người dưng mẹ hè? Con thấy nhiều cái mâu thuẫn ghê.

Con mong cho hết tuần này để con được trở về thăm mẹ. Con sẽ ôm mẹ như ngày xưa. Bé Thủy có nhắc gì đến con không mẹ?

Con của mẹ
Ngọc-Thường

Mẹ yêu kính,

Đáng lẽ con không viết thư này cho mẹ vì ngày mai con đã ở trong vòng tay của mẹ rồi, nhưng hôm nay, con vui quá mẹ ạ. Có nhiều chuyện làm con không sao không kể cho mẹ của con nghe được.

Hồi sáng này con đã lãnh lương rồi. Ký tên mình lên bảng lương lần đầu tiên, con run lên vì sung sướng. Đây là món tiền đầu tiên trong đời con

tự mình kiếm được. Con không sao diễn tả nỗi bồi hồi, nôn nao của con lúc bấy giờ. Niềm ao ước mãnh liệt nhất của con là có mẹ ở bên cạnh để con được trao ngay số tiền ấy cho mẹ. Giúp đỡ được gia đình và tiêu số tiền do chính mình làm nên là một hạnh phúc nhỏ trong muôn ngàn loại hạnh phúc để tạo nên một hạnh phúc vẹn tròn, phải thế không mẹ?

Hình như ông Giám Đốc cũng thấy tay con run rẩy, mặt con đỏ bừng. Ông mỉm cười bảo: «Nếu cô thành thạo, vài tháng nữa tôi sẽ đề nghị tăng lương cho cô». Con lung túng cảm ơn ông, dù con không tin tưởng ở lời hứa của ông lắm.

Mấy anh trong sở chế con: «Cô Thường chiều ni chắc đi bát phố». Có anh bảo: «Dám chiều ni phải kêu sở lục lộ Huế vô sửa đường lắm nghe!». Con đang còn ngơ ngác, anh ấy thêm: «Vì cô đi mòn đường hết đó mà!». Cả phòng cùng phá lên cười. Con liếc nhìn chị Á Liên. Chị ấy cũng nhìn con, nửa thông cảm, nửa có vẻ không bằng lòng. Ánh mắt ấy con chưa hiểu được. Nhưng con lơ mơ thấy chị ấy sắp xa con. Không lẽ mới quen lại có thể ghét nhau liền sao mẹ? Con cố gắng không nghĩ đến điều đó. Con tin chị Á-Liên sẽ giúp đỡ con suốt trong thời gian con làm ở đây.

Trưa về, con mân mê cái ví trong tay. Cái ví bé xíu thế mà đựng cả công lao của con một tháng đó mẹ. Ghé qua phố, con mua ít bánh và một nải chuối tiêu cho mấy bé con bác Hoàng. Chúng nó đã bắt đầu mến con. Buổi tối, chúng nó lên phòng con, cùng con nhìn ra phía sông đen, và nghe con kể chuyện. Bốn đứa con của Bác đều xinh, chỉ phải cái hơi kiêu căng vì bố mẹ giàu quá. Con tin là khi lớn, chúng sẽ hiểu rằng giàu nghèo không phải là thứ cố định. Cuộc đời lắm thăng trầm, và biết đâu có ngày chúng lại không phải cúi mình xuống vì bát cơm manh áo. Con muốn nói là chúng sẽ phải đồ mồ hôi để tìm phương tiện sống, Con dĩ nhiên không chấp nhận sự luồn cúi, sự dè hèn. Tuy thế, con cũng hãi sợ. Nếp sống vật chất, thiếu thốn vật chất đôi khi mãnh liệt hơn thiếu thốn tinh thần. Chỉ trừ những người siêu việt, có ý chí mạnh hơn thề xác thì không kè. Con cầu mong cho mẹ con mình không bao giờ phải đầu hàng những đòi hỏi của thề xác. Con đang chờ xe Bác Hoàng về để đưa con ra bến xe. Chị Á-Liên có gửi tặng mẹ ít ổi. Chắc là số ổi này, một nửa sẽ vào miệng con trước, rồi đến bé Thủy. Anh Trần ghét ba «của» này, Trương thì thích thanh trà, bưởi hơn. Chỉ có con với Thủy là «hạm trường» thôi.

Mẹ có cần mua gì ở Quảng-Trị không? Bột sắn cơm chẳng hạn, hay cà phê Khe Sanh? Con sẽ nhờ bác Hoàng mua giúp. Bác ấy giao thiệp rộng, chắc mua dễ. Bột sắn cơm uống với đường, nước đá ngon và mát lắm mẹ ạ. Nếu mẹ cần, khi con vào, mẹ nhớ nhắc con nhé.

Ấy, hình như có tiếng xe. Con ngừng đây. Sắp gặp mẹ sau một tháng dài, con nôn và mừng quá mẹ ạ.

Con mẹ
Thường

Mẹ của con.

Trước hết, con muốn xin lỗi mẹ. Mẹ ơi, con đã làm mẹ buồn. Con đã quá liều lĩnh và nhất là đêm qua, mẹ đã khóc nhiều lắm. Con có lỗi, con biết. Nhưng nếu Mẹ hiểu cho con nỗi thất vọng ghê gớm khi con bước chân trở về, lòng bừng nở bao nhiêu hy vọng và bao nhiêu mừng vui, mẹ chắc sẽ thông cảm mà không mắng con là đứa con bất hiếu nữa.

Thưa Mẹ, suốt từ trên đường Quảng Trị, Huế, con đã nộn nóng không biết bao nhiêu. Hành trang con chỉ là chiếc xắc nhỏ đặt dưới chân và trên tay cái ví con đựng số lương thứ nhất trong đời. Con đã tưởng tượng khuôn mặt mẹ rạng rỡ. Và con biết chắc nét rạng rỡ ấy là do sự hiện diện của con, chứ không phải do số tiền nhỏ nhoi con mang về cho mẹ. Con mong gặp mẹ, bá cổ mẹ, ôm bé Thủy, cười với em Trương và đùa anh Trần về chuyện chị Quy. Con tưởng tượng mẹ sẽ rưng rưng nước mắt, thương xót con như mẹ thường nhỏ nước mắt đón anh Trần sau mỗi chuyến hành quân xa. Con tưởng tượng Bé Thủy sẽ nắm lấy áo con mà reo.

— Chị Thường về, chị Thường về!

Và sẽ nũng nịu:

— Quà của em đâu?

Con tưởng tượng em Trương nheo mắt sau làn kính cận:

— Có gì vui không ta?

Bao nhiêu những mừng vui sẽ vây bọc lấy con và làm con nghẹn lời. Con nghĩ con sẽ kể chuyện Bác Hoàng trai và bác gái cãi nhau về vụ đi xem phim Ấn Độ, bác Hoàng trai thích xem phim gián điệp. Ở Quảng Trị chỉ có mỗi một rạp chiếu bóng thôi và mỗi tuần đổi một phim. Bây giờ đang chiếu phim gián điệp, bác Hoàng rủ cả nhà cùng đi. Bác gái không chia, bảo mai hãy đi, phim bán nhau chán lắm. Bác trai hỏi: «Cũng được, nhưng mai họ chiếu phim chi đó?» Phim «con của ai?». Ấn Độ hay lắm. Thế là bác trai đưa cả hay tay lên trời, than náo nuột: Trời đất, thế thì thà giết tôi còn hơn!». Vụ đi xem chớp bóng không thành. Có điều con cũng không tiếc, bởi con ghét cả hai loại phim đó. Với lại rạp hát ở đây nhỏ mà nóng lắm, ở nhà đón gió từ mặt sông lên thích hơn.

Con cũng nghĩ con sẽ kể cho cả nhà nghe về bé Phụng Hoàng, con út của bác Hoàng, mà ở nhà thường gọi bằng con Út, con bé thông minh đáo để, cái gì cũng hỏi. Nó còn biết ca cái lương nữa. Buồn cười lắm.

Bao nhiêu chuyện để kể phải không mẹ? Thế mà, con có kịp nói gì đâu, con có kịp tươi vui phát nào đâu.

Nếu mẹ thấy con mẹ tung tăng nhảy từ trên xe xuống chạy biến vào nhà tìm mẹ để ôm mẹ như nó hằng ao ước suốt cả tháng trời. Chắc mẹ không

chỉ liếc nhìn con : “Về đó à !” rồi tiếp tục công việc của mẹ. Mẹ biết con đã đau khổ thế nào không? Mẹ biết con đã thất vọng thế nào không? Nếu con không giữ kịp, có lẽ con sẽ oà lên khóc ngay khi đó.

Bây giờ thì con hiểu Mẹ cũng khổ. Mẹ không muốn cho con đi làm. Mẹ mong con được tiếp tục học, kéo dài được thời học sinh khi nào hay khi ấy. Nhưng Mẹ ơi, mẹ đã không làm được điều mẹ ao ước. Và mẹ cảm thấy mẹ không tròn tròn phận với con.

Mẹ yêu của con,

Công mẹ lớn như biển cả. Tình yêu mẹ mênh mông biết lấy gì so sánh được. Con đi làm như thế này, có nghĩa lý gì với những ngày con còn thơ, mẹ đã săn sóc con, âu yếm con. Sao mẹ có thể nghĩ như thế?

Con cũng hiểu rằng sự hiện diện của con đã làm mẹ chợt thoáng buồn cho thân phận mình mẹ không vui khi con về không phải vì mẹ không yêu con nữa, nhưng vì mẹ không cảm thấy gần con nữa, phải thế không Mẹ? Mẹ sợ đối diện với con như đối diện với sự thực tủi buồn. Mẹ đã quá bi quan, và cái bi quan của mẹ đã làm sụp đổ mọi hy vọng trong con. Con về đó với tất cả nỗ lực và mừng vui cho mẹ. Con chưa bao giờ nghĩ tưởng sẽ gặp cái không khí lắng đọng đến ngột thở như hôm qua. Điều đó làm con choáng váng lẫn khổ sở.

Con xin lỗi mẹ đã không ở lại thêm một phút giây nào. Con đã trở ra lại Quảng Trị liền khi ấy.

Thưa Mẹ.

Con nùng nùi quá. Đáng lẽ con phải ở lại để tìm hiểu mẹ, để làm cho dễ thở cái không khí nặng nề ấy. Nhưng từ trong tâm hồn, con hiểu con không đủ sức. Con không dám làm phiền mẹ nữa đâu.

Sáng nay, anh Trần đã ra tìm con. Chúng con nói chuyện trong phòng, Anh Trần giải thích cho con hiểu. Con của mẹ hư quá. Mẹ tha lỗi cho con.

Trước khi anh Trần về Huế, con viết thư này, mong mẹ đừng buồn nữa.

Đêm qua, con có ý nghĩ là sẽ không bao giờ trở về Huế nữa. Nhưng bây giờ con lại nghĩ là con sẽ về Huế một tháng một lần như con đã định trước.

Lần sau vào, con hy vọng lại thấy nụ cười của mẹ, tươi hơn bao giờ hết.

Đường Huế! Quảng Trị không được yên. Mẹ đừng ra đây. Nhớ có chuyện gì, con không chịu nài đâu. Mẹ cố gắng ngủ cho ngon và đừng nghĩ gì về những chuyện đã qua. Cầu Trời phù hộ mẹ.

Con của Mẹ
Ngọc Thương

• Em mười bốn tuổi • Em ước mơ trở thành một chuyên-viên Hỏa-tiến • Em phải làm sao ?

Bài của HOÀNG ĐĂNG CẤP

ĐÂY chỉ là ước mơ của các thiếu niên Mỹ (lẽ dĩ nhiên rồi!), chớ hiện tại thiếu niên Việt Nam có lẽ chưa dám và không dám ước mơ như thế; niềm ước mơ của thiếu niên Việt Nam chỉ là niềm ước mơ nhỏ bé nhất của loài người, niềm ước mơ đáng thương của một dân tộc đã và đang đau khổ nhất thế giới: được sống trong tình người giữa lòng các xóm làng của tổ quốc Việt Nam mến yêu.

Nhưng dù sao đi nữa, chúng ta cũng nên biết qua câu giải đáp trên vì người giải đáp chỉ là nhà bác học hỏa tiến số một của Mỹ: Giáo sư Werner Von Braun. Ai cấm chúng ta ước mơ như thế khi đất nước ta được hòa bình? Vả lại, lịch sử hào hùng đã chứng tỏ dân tộc Việt Nam là một dân tộc giỏi, mà ta là người Việt Nam, tại sao ta không có quyền hãnh diện, tự hào và tin tưởng, tin ở mình, tin ở dân tộc mình?

Trước khi trích dịch câu giải đáp trên của nhà bác học Mỹ in trong tác phẩm « Les premiers hommes sur la lune » (Những người đầu tiên trên mặt trăng) do chính nhà bác học đó viết và nhà Nou-

veaux Horizons xuất bản năm 1964, tôi xin các bạn biết rõ qua tiểu sử của nhà đại bác học ấy.

Giáo sư Werner Von Braun là một chuyên viên hỏa tiến giỏi nhất của Mỹ, sinh năm 1912, hiện còn sống nhưng ông chính là người Đức nhập quốc tịch Mỹ. Cuộc đời ông như sau! Hồi bé, ông nghiên cứu hỏa tiến rất sớm và đã được đại tướng Dornberger lúc bấy giờ là giám đốc trung tâm nghiên cứu các vũ khí mới đề ý tài ba. Năm 1932, ông nguyên cứu propergol (1) Năm 1934, ông đã phóng được một hỏa tiến bay cao đến 2 200 m. Từ năm 1937, ông điều khiển một nhóm

1) PROPERGOL, là hỗn hợp của các chất khí tác dụng lẫn nhau phóng thích ra các khí nóng và sự thoát ra của các khí nóng này ở lỗ thoát khí đã đẩy các hỏa tiến bởi sức đẩy phản lực. Propergol là tổng hợp giữa môi hòa và nhiên liệu. Propergol có thể lỏng (acid nitric, oxy lỏng ở phía này; anilin dầu kerosen, hydro lỏng ở phía kia) hay đặc. Đặc tính của một hỗn hợp propergol là sức đẩy riêng (impulsion spécifique) nghĩa là thời gian mà 1 kilô propergol có thể cung cấp một sức đẩy 1 kilô sức đẩy riêng của propergol lỏng cao hơn sức đẩy của propergol đặc. Động cơ chánh của ngành hàng không liên hành tinh là hỏa tiến, mà hỏa tiến do propergol đẩy.

chuyên viên tại trung tâm hỏa tiễn Peenemunde, nơi đây ông được cung cấp vô giới hạn về người và dụng cụ hầu có thể điều chỉnh được các *khí cụ phục thù* thuộc loại A (loại A chỉ những hỏa tiễn được người Đức thí nghiệm hàng loạt hồi Độ nhị thế chiến, nổi danh nhất là hỏa tiễn A 4 mà người ta thường gọi là V 2; Chính các hỏa tiễn chế tạo hàng loạt loại A là cha đẻ ra các hỏa tiễn không gian bây giờ). Tại trung tâm này, ngày 3 tháng 10 năm 1942, ông đã phóng hỏa tiễn V 2 đầu tiên, V 2 đã được sử dụng để chống địch vào năm 1944 khi Đức thất bại trước sức tiến của quân Nga vào nước Đức, ông đã cùng toàn bộ các chuyên viên của ông ra giúp Mỹ vào năm 1945. Việc đầu tiên của ông ở Mỹ là thí nghiệm lại hỏa tiễn V 2 và chế tạo thêm các hỏa tiễn khác do kiểu V 2 gợi ý như Viking, Red Stone v. v... Chính nhờ hỏa tiễn Jupiter C do ông điều khiển chế tạo mà người Mỹ đã phóng thành công được vệ tinh nhân tạo đầu tiên của mình. Sáng tạo cuối cùng của ông là hỏa tiễn khổng lồ Saturne có mục đích đưa loài người lên đến mặt trăng (chắc các bạn còn nhớ hỏa tiễn này dùng để phóng phi thuyền Apollo, nhưng chương trình chưa thực hiện được vì một tai nạn, ba phi hành gia Mỹ bị chết cháy trong lúc đang tập dượt). Bị mắc vào guồng máy quân sự ở Đức lẫn ở Mỹ, nhà bác học không ngừng nghiên cứu và đặt ra những dự án du hành lên hành tinh. Nhà bác học như thế mà giải đáp thì khỏi phải nói, phải không các bạn? Duy có điều là câu giải đáp có về AU MỸ (lẽ dĩ nhiên nhà bác học trả lời cho thiếu

niên AU MỸ, chứ đâu phải cho Việt Nam khốn khổ này!), và không thực tế đối với hiện tình quê hương chúng ta. Nhưng, như tôi đã nói ở trên, ai cấm chúng ta ước mơ...?!

Đây là câu trả lời của nhà bác học, tôi xin dịch thoát nghĩa dưới đây (theo bản dịch tiếng Pháp) và nếu có điều gì sơ suất sai lầm xin quý vị cao minh rộng lượng chỉ dẫn và tha thứ:

« Trước tiên, tôi phải chấp nhận ước mơ của em rất kỳ diệu và tôi phải có bốn phản khuyến khích em, nâng đỡ em hết mình. Trong kỷ nguyên không gian này, nghệ thuật hỏa tiễn không những là khát vọng cao nhất của một thiếu niên mạo hiểm và muốn dẫn thân cho một lý tưởng nào đó, mà hiện tại còn có thể là một nghề rất tốt đẹp và chắc chắn sẽ trở thành như thế trong những năm sắp tới.

Nhưng em phải sửa soạn một cách hợp lý để sống thích ứng được giữa các hỏa tiễn và các phi thuyền không gian. Khởi đầu, tôi xin tuyên bố em đừng có mua những hóa chất nguy hiểm để chế tạo hỏa tiễn trong gara nhà em. Với phương pháp vụng về này, chẳng những em không thể nào cải thiện được nghệ thuật hỏa tiễn, mà em cũng không thể mở mang thêm kiến thức gì nào cả. Tôi xin thú thực tôi đã làm như thế hồi bằng tuổi em, nhưng tôi phải công nhận lúc đó tôi mơ mộng hết sức; một vài người bạn của tôi lúc đó ít may mắn hơn tôi đã bị què quặt suốt cả đời. Một hỏa tiễn có thể bay nhưng cũng có thể nổ; và nước Mỹ chỉ cần các phi hành gia còn sống chứ không cần các phi hành gia bị chết.

Việc đầu tiên em phải đọc thật nhiều sách về vấn đề này để xây dựng cho em một căn bản vững chắc về kiến thức hỏa tiễn. Có rất nhiều sách hay về hỏa tiễn và phi hành không gian em có thể đọc hiểu được những sách này không cần phải biết toán học cao cấp.

Và bây giờ lời khuyên thứ hai của tôi: em đừng có sai lầm cho rằng học kỹ các khoa học và toán học chỉ cần cho các nhà chuyên môn các ngành đó mà thôi! Nếu đích thực em muốn đóng góp đôi đũa vào lãnh vực hỏa tiễn (lãnh vực này có nhiều cạnh tranh kinh khủng) em phải học thật giỏi khoa học và kỹ thuật khi em còn ở trung học em phải theo dõi tất cả các bài học về khoa học và toán học càng nhiều càng tốt kể đó em phải vào một đại học nổi tiếng để học chuyên môn về khoa học và kỹ thuật. Nếu có thể em hãy vào học trong một trường Cao đẳng Kỹ thuật và đạt lời cử nhân nếu có khả năng em lấy luôn tiến sĩ khoa học.

Em sẽ nhận thấy có rất ít đại học dạy nghệ thuật hỏa tiễn và rất may mắn cho em khi em không tìm được một lớp chuyên môn về hỏa tiễn để học trước khi thi đỗ cử nhân khoa học. Nhưng điều này không có gì đáng ngạc nhiên lúc đầu các nhà tiên phong về ngành hàng không cũng không có thể theo học được một lớp chuyên môn nào về hàng không cả bởi vì chính nhờ sự cố gắng của họ mà lãnh vực hoạt động này của nhân loại mới được phát minh. Tất cả những gì họ có thể làm được lúc đó là nghiên cứu lãnh vực liên hệ, như vật lý học, cơ học và các vấn đề xe

hơi hầu có thể áp dụng các kiến thức thu thập được vào nhiệm vụ mà họ đã chọn.

Em sẽ làm y như vậy, một chuyên viên hỏa tiễn có thể tìm thấy những căn bản tốt nhất trong Cơ học và ngành hàng không. Nhưng em nên nhớ điều này: một hỏa tiễn hay một khi cụ không gian tương lai không phải chỉ là một cái vỏ chiếu sáng ngời và một động cơ khạc lửa phía sau mà còn là một bộ máy hoàn toàn tự động chứa đầy con quay, những dụng cụ radiô, những hệ thống điện những bộ phận điều khiển nước, những bộ phận trao đổi nhiệt, những máy điều nhiệt, những áp kế đốt cháy các propergol lạ lùng và nó du hành trong vũ trụ với vận tốc bao phủ cả quang phổ từ số không đến mach 20 (20 vận tốc âm thanh) và cao hơn nữa. Như vậy một thiếu niên ước mơ muốn tiến bộ trong ngành hỏa tiễn phải biết rất nhiều các kỹ thuật khác nhau. Lê đương nhiên không người nào có thể biết tất cả rành rẽ được, và trong thực tế, đối với một thiếu niên, thà là tập trung vào học kỹ một ngành kỹ thuật nào đó cho đến nơi đến chốn, còn hơn là trở thành một người cái gì cũng biết hết nhưng biết chẳng được bao nhiêu. Song le, nếu em càng học rộng biết nhiều em càng sẽ thấy nhiều điều lợi sau này » (Les premiers hommes sur la lune, trang 19, 22 và 23)

GIẢI ĐÁP THẮC MẮC

Em NTH Trần Quôn Vũ (Bà-Hạt Chợ Lớn) Anh vô cùng sung sướng đọc kỹ lá thư bảy trang của em. Như em trình bày, hiện tượng sa đọa tinh thần đó là hậu quả tất nhiên của một cuộc chiến tàn khốc dài dằng dặc...! Biết làm sao bây giờ, hả em?! Mến em nhiều.

Em Nguyễn Thi TIN (Đà Lạt) Thư em đem đến một kích lệ vô cùng to lớn cho tôi và toàn ban biên tập TH. «Đều em buồn» tôi đã trình bày ngay lúc TH 70 vừa ra với người phụ trách mục ấy rồi. Dưới đây là giải đáp thắc mắc của em :

Chiếc X-15 là một phi cơ hỏa tiễn mạnh nhất và tiến bộ nhất của Mỹ, do hãng North - American chế tạo từ năm 1959. Hiện giờ trên thế giới chỉ có 3 chiếc X-15 là một nửa phi cơ, nửa hỏa tiễn. Phi cơ hỏa tiễn X-15 không thể nào tự cất cánh được phải nhờ pháo đài bay B-52 thả ở độ cao 15.000m Đây là những đặc điểm của chiếc X-15.

Chiều dài : 15m — bề cánh rộng : 4,5m

Trọng lượng lúc cất cánh : 14 000 Kilô

Sức đẩy : 8 động cơ hỏa tiễn — Sức đẩy tính bằng Kilô : 26 000 Kilô.

Propergol : ammoniac + Oxy lỏng — Vận tốc : 6.600 Km/giờ

Độ cao lên tới được : 96.000m — Vận tốc lúc hạ cánh : 330 Km/giờ

Tuy nhiên, với tiến bộ không ngừng, bắt đầu năm 1962 chiếc X-15 có thể lên đến độ cao 122 Km với vận tốc 9 Mach (8 lần vận tốc âm thanh). Với thành tích này, chiếc hỏa tiễn X-15 giữ vai trò giống như các hỏa tiễn thám thính, nhưng có điều lợi là X-15 có khả năng mang theo con người (phi công) để quan sát và mang về quả đất các dụng cụ đo lường được kiểm soát chắc chắn và đúng hơn các dụng cụ trong hỏa tiễn thám thính.

Ngoài ra ta nên biết trong lần bay thí nghiệm lần thứ ba ngày 5-11-1959 Chiếc X-15 số 2 đã bị tai nạn và bị gãy đôi nhưng may mắn hết sức, phi công Crossfield đã được bình an vô sự. Phi cơ X-15 bay thí nghiệm lần đầu tiên nhờ sức đẩy hỏa tiễn ngày 17-9-59. (lúc đầu này chỉ đạt được vận tốc Mach 21, khoảng 2.242 Km/giờ và ở độ cao 16 885m, dần dần mới đến vận tốc và độ cao kinh khủng kể ở trên)

Em Hoàng Nom Anh (Sài Gòn). Em có chiếc xe Honda, em xem trong sách thấy nói dùng xăng 95 octan, em muốn biết là xăng gì? Octan là tên của một hydro carbuano có công thức C_8H_{18} . Con số phía trước là chỉ số octan. Chỉ số octan (indice d'octane) dùng để chỉ năng suất nêra nổ của một nhiên liệu. Đối với một áp xuất xác định, chỉ số octan càng cao, nhiên liệu càng nổ ít. Chỉ số từ 79 chỉ xăng thường, từ 89 chỉ xăng super, từ 113 chỉ xăng phi cơ.

Còn «ổng bộ» xe Honda em bị mục do nguyên nhân như sau : vì xe Honda

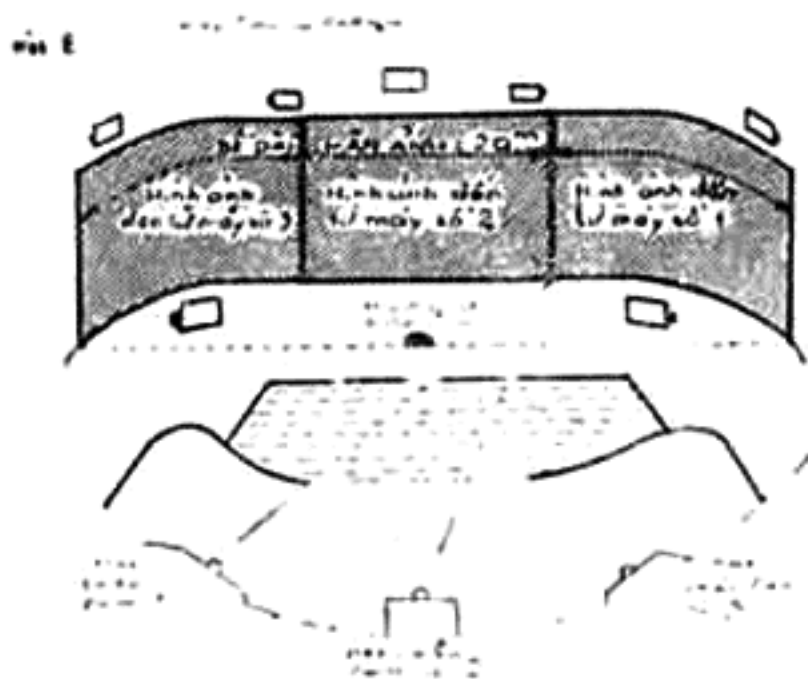
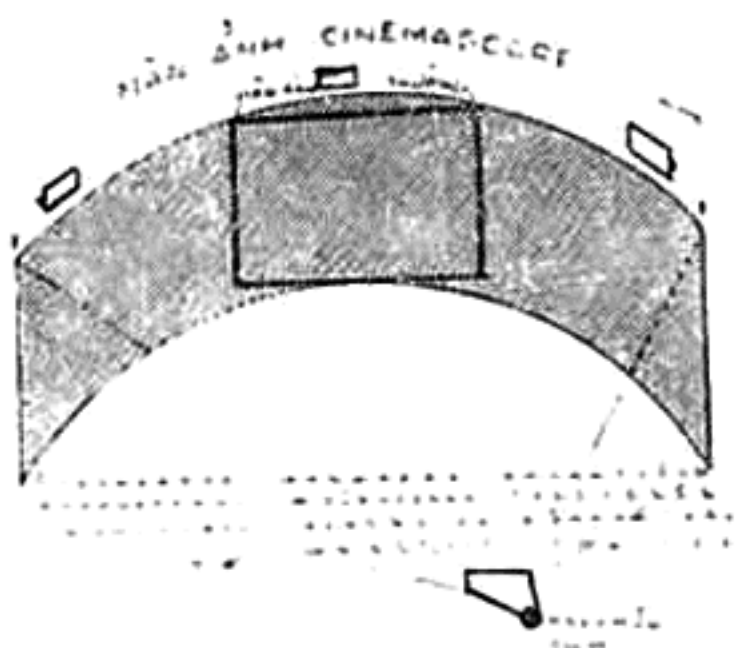
4 thì, chạy bằng xăng super không có nhớt nên khí nóng thoát ra làm ống bơ mau nóng và mục. Đối với các xe khác thì chạy bằng xăng pha nhớt, ống bơ chịu đựng được là nhờ nhớt chứa trong khí nóng thoát ra che chở. Như vậy, muốn ống bơ xe Honda lâu mục, em hãy tráng ống bơ bằng nhớt 90 mỗi tháng một lần (nguyên nhân và ngừa này anh học lóm được, em thí nghiệm thử xem !)

Em Trần Văn Tốn (Trần Hưng Đạo Sài Gòn) US Navy chỉ hải quân Mỹ. S. P. tên tắt của báo Saigon Post, SDN tên tắt của báo Saigon Daily News.

Em Trần Xuân Lộc (Tuy Hòa). Bệnh em phải đi bác sĩ mới biết rõ được. Nếu thiếu phương tiện, em có thể viết thư hỏi báo nào có bác sĩ giải đáp các thắc mắc y học vì anh không phải là bác sĩ. Mến !

Em Trọng Thanh (Huế). Em hỏi nhiều quá, trừ những nhà chuyên môn về điện ảnh mới có thể trả lời được. Anh chỉ giải đáp được vài thắc mắc chính có tính cách phổ thông :

a) CINÉMASCOPE và CINÉRAMA. Cinemascope là phương pháp làm người xem thấy hình ảnh nổi rõ mà không cần nhờ kính đeo. Phương pháp này được tiêu biểu bởi ba tính chất: thấu kính hypergonar của giáo sư Chrétien, (màn ảnh rộng và lóm, âm thanh nổi. Người ta áp dụng phương pháp cinemascope từ năm 1953. Cinérama khác cinemascope ở chỗ phải cần chiếu ba phim một lượt để hình ảnh sát nhau trên màn ảnh. Còn cinemascope chỉ cần một phim là đủ, đó là nhờ một dụng cụ chuyên môn tên hypergonar. Em hãy xem sơ đồ chỉ dẫn cách chiếu cinemascope và cinérama dưới đây :

Phương pháp chiếu bóng cinemascope (hình 1) và cinérama (hình 2) đều là phương pháp chiếu bóng nổi.

2) Người thực hiện cuốn phim đầu tiên trên thế giới đúng với ý nghĩa của nó là anh em Lumière.

3) Người đặt tên Cinéma đầu tiên là Léon Bouly. Thật ra Léon Bouly đặt tên là Cinématographe, rồi người ta gọi tắt là Cinéma cho đến ngày nay Việt Nam mình còn tắt hơn nữa: xì nê.

4) Còn nguyên tắc chế tạo phim nói, em đón xem kỳ sau kỳ này đã hết .. đấy rồi.

Viết cho

TUỔI TRẮNG TRÒN

15

BÁC-ÁI

«Con ơi, ngày con mới sinh, đôi mắt con vừa nhìn thấy ánh sáng, mọi người đều mỉm cười với con, mà con lại khóc. Con hãy sống thế nào, đề một ngày kia; đến giờ sau hết, mọi người đều tràn lệ mà... con được mỉm cười».

(Guy de Larigaudie)

SỐNG thế nào đề được như vậy bạn nhỉ ?

Chỉ có một cách duy nhất : gieo vào tâm hồn những người xung quanh mình một tình thương mến đề đến giờ cuối đó họ phải khóc vì thương tiếc, và chúng ta mỉm cười vì đã thực thi được tình người.

Muốn như vậy, cần phải biết yêu. Tuổi chúng ta đang thích yêu và cần được yêu. Bạn không e ngại khi chúng ta bàn về vấn đề này chứ ?

Bạn đã thấy rất nhiều người yêu nhau, nhất là tình yêu nam nữ. Tình yêu đó đẹp lắm nhưng không phải là tất cả. Muốn được mỉm cười trong giờ sau hết, bạn phải yêu rộng rãi hơn nữa. Chúng ta bước vào lĩnh vực bác ái.

Yêu rộng rãi, không phải là chỉ yêu một vài người, không phải chỉ yêu những người thân, những người bạn thấy dễ thương, những người làm vừa lòng bạn. Như thế thì dễ dàng quá. Và chưa gọi là bác ái được. Trong tập «những bài ca khai phá» của Ban Trăm Ca, một bài hát của anh Nguyễn Đức Quang có câu : «Công bình bác ái không phải là những điều nói hoài rồi từ trời cao vội vàng bay ngay tới. Đề tìm cho ra con đường thương mến nhau, ngang bằng nhau, hãy bước vô ngay trong gian nan, trong khổ đau». Đúng vậy, đề trở thành con người bác ái chúng ta phải có nhiều cố gắng và hy sinh, phải yêu tất cả mọi người không trừ ai, yêu cả những người không thân, cả những người dễ ghét và những người làm phật ý chúng ta, Với những tâm hồn đôi tám đầy hăng hái và độ lượng, chắc rằng chúng ta sẽ thực hiện được điều đó mặc dù nó khó khăn.

Trong một thế giới đầy bạo lực và hận thù theo câu nói của Nietzsche : > Các bạn, chúng ta hãy trở nên các thù địch, hãy gắng công chống đối nhau> thì điều cần thiết nhất của những tâm hồn yêu sự thiện là phải để cho hoa Bác Ái nở trong tâm hồn mình. Hãy tập yêu đi bạn, những người bên cạnh đang trông đợi nơi bạn một cái gì, hãy tập cho đi.

Nói đến Bác Ái, chúng ta nghĩ đến ngay những công cuộc bố thí, những tờ chức từ thiện, những tặng phẩm. Những cái đó dĩ nhiên phải cần đến vật chất tiền bạc. Mà tiền bạc, vật chất chúng ta đâu có dư dả một khi còn sống bám vào gia đình. Nếu thế chẳng lẽ chúng ta chịu bó tay sao ? Và chỉ những ai có một nếp sống cao trong xã hội mới bác ái được sao ? Sai cả. Con người có nhiều cái để cho ngoài vật chất, những lời an ủi, những nụ cười, những lời khuyến khích... bao nhiêu người cần được ban phát những cái đó, những cái nhất định chúng ta sẽ không thiếu. Như vậy, bạn không thiếu điều kiện để thực hành bác ái, chúng ta hãy bắt tay đi, và trước đó cũng như trong lúc thực hành bạn hãy nhớ điều kiện sau đây :

Bác Ái không có nghĩa là đứng trên nhìn xuống mang một thái độ kẻ cả, mọi sự bố thí vì thương hại. Bạn phải cho với một ý nghĩa thương yêu chứ không phải thương hại, giúp đỡ nhau trong tình nhân loại bình đẳng chứ không phải kẻ trên người dưới.

Và chúng ta có thể thắc mắc : mình thương yêu ai đây ? Giúp đỡ ai đây ? Thì ngay những người cạnh chúng ta đây, những người cùng trong một gia đình trong một lớp học. Anh bạn đi học trong hoàn cảnh gia đình eo hẹp kia, cô bạn nhỏ ngồi bên cạnh hôm nay buồn tủi vì mẹ mới qua đời... Những người chúng ta cần phải thương yêu đấy, hãy yêu họ với tình yêu nhân loại chân thực : «hãy giúp đỡ họ trong những bước khó khăn, yên ủi họ những khi buồn rầu, chia vui với họ lúc được may mắn, giúp ý kiến cho họ trong lúc băn khoăn ».

Hãy biết khuyến khích người khác bạn ạ. Người bạn mà bạn gặp sáng nay đang sống trong những giây phút buồn phiền và hẳn khi gặp bạn, anh đã trông chờ nơi bạn một cái gì. Chỉ một cái vỗ vai của bạn, một ánh mắt thông cảm anh ta đã thấy bớt đắng cay. Cô bạn hôm nay bị một điểm kém trong giờ Vật lý, mặc dù cô ta đã hết sức cố gắng, cô đang chán nản đấy; đến với cô ta đi bạn, hãy nói với cô ta một câu tưởng lệ để giúp cô tiếp tục chăm chỉ học hành.

Lòng bác ái cũng đòi hỏi chúng ta phải biết đoán ý của người khác. Bác ái làm chúng ta rõ cả những lối đi quanh co của tư tưởng và tâm hồn người khác. Mẹ bạn đang ngồi kia, đáng một nhọc. Bạn biết ngay mẹ vừa ở bếp ra, đang cần một ly nước lạnh. Rót nước cho mẹ đi bạn, mang thêm chiếc quạt nữa. Vừa là một cách đền ơn, vừa thực thi tinh thần Bác ái.

Ngày sinh nhật cô bạn, bạn đi mua đồ mừng và nói với người chủ tiệm : «Tôi muốn mua bất cứ cái gì làm quà sinh nhật cho bạn tôi». Biết nhớ đến cô bạn ấy, bạn thật là người tốt tính, nhưng thực ra bạn chưa chu đáo trong công việc bác ái. Nếu để ý, bạn đã đoán ra được cô nàng đang thích món gì hay đang cần vật dụng nào và bạn đã nói với chủ tiệm : «cho tôi cái ví này» hay «cho tôi quyển sách kia» không phải là «bất cứ cái gì».

Bạn hãy biết đón tiếp khi người ta thiếu thốn và chạy đến với bạn. Nhưng bạn cũng hãy đến với người ta khi thấy rõ nhu cầu hoặc sự thiếu

thốn của họ, đừng chờ đến lúc họ phải cứu khần bạn, bạn mới "ra tay tế độ". Con em đang bóp đầu bóp trán tìm ý làm cái mở đề của bài luận, nó chưa dám hỏi bạn nhưng bạn thấy rồi đây, lại giúp nó đi. Thằng bạn hôm nay xem ra có vẻ buồn, bạn đã biết rõ cảnh xào xáo ở gia đình anh chàng vì ông bố luôn luôn say sưa. Chắc anh chàng bị mắg oan rồi. An ủi anh ta một câu đi bạn.

Bạn hãy tập làm sao đề :

«Đâu có thù hằn, bạn đem đến tình
yêu,

Đâu có xúc phạm, bạn đem đến tha
thứ,

Đâu có chia rẽ, bạn đem đến đoàn
kết,

Đâu có sai lầm, bạn đem đến đức
tin,

Đâu có thất vọng, bạn đem đến cây
trông,

Đâu có tối tăm, bạn đem đến sự soi
sáng.»

Hãy hành động như vậy rồi bạn sẽ
thấy :

«Cho đi là nhận được,

Quên mình là tìm thấy bản thân

Tha thứ là được thứ tha»

Và sống như vậy thì đến giờ sau hết, mọi người đều tràn lệ, bạn sẽ được mỉm cười, đền bù lại lúc bạn đã khóc giữa nụ cười của mọi người khi bạn vừa mở mắt chào đời.

Quyên Di

tỏ ảm

Truyện ngắn bằng Thơ

NGOÀI trời, gió mưa lạnh lẽo,
Trong ni, lớp học ảm nồng.
Mấy chục tâm hồn thơ nhỏ,
Quây quần tho ló mắt trong.

Chầu mỏ như con chim ấy,
Tỏ xinh chờ mẹ mớm mồi.
Bồi giảng văn, vui biết mấy,
Chà ! Giờ tiếng Việt thi thôi !
Thầy giáo đứng lên trên bâng,
Tươi như trẻ lại vài năm.

— « Hôm nay học về tỏ ảm...
Em nào thấy chim gì chàng ? »

— « Thưa thầy, em thấy chim sâu,
Nó nhảy trong cây chùm rậm. »

— « Thưa thầy, em thấy chim cuống.
Nó đậu ở giữa lòng son. »

— « Thưa thầy, em thấy chim nhồng,
Ăn ớt đỏ kè con mắt. »

— « Bò câu » « Con công » « Con kết, »

— « Có chim én nữa thầy ơi ! »

Thầy gõ thước : « Thế đủ rồi !
 Nay, ai thấy con chim nhỏ,
 Con chim trong tổ ấy mà... »
 — « Thưa thầy, có .. em thấy đó...
 Em thấy có tổ chim sâu,
 Nó rớt xuống tòn cây thị.
 Tội nghiệp... bữa đó gió mưa... »

Em kể xong rồi rướm lụy,
 Cả lớp chép miệng tội theo.
 Thầy tiếp : « Đàn chim non ấy,
 Cũng có cha mẹ, gia đình,
 Như thề các trò đây vậy. »
 Cả lớp vang tiếng xì xào,
 Một em ngậy thơ cười cãi :
 — « Mà thầy ! Em có cha đâu...
 Cha chết từ hồi năm ngoái ! »
 — « Con chim sướng hơn em mà,
 Cha em đi từ dạo đó ! »
 — « Thưa thầy em cũng không cha,
 Em có thấy người đâu có. »

— « Các em im nghe thầy giảng :
 Chim non cũng thề các trò.
 Tới tới nằm trong tổ ấm.
 Được mẹ xoè cánh ấp cho. »
 — « Còn má em thì ở vú,
 Nhà nghèo đâu có tổ xinh !
 Má mắc ấp con nhà chủ,
 Đêm đêm, em ngủ một mình. »
 — « Má đi chia bài tứ sắc... »
 — « Má đi bán chè bột khoai... »
 — « Chu choa ! Em thương má quá. »
 — « Tổ ấm là chi vậy thầy ? »

— « Các em im nghe thầy giảng :
 Tổ ấm là nơi yên vui,
 Thấm thía tấm tình chim mẹ,
 Yêu thương trong cảnh mớm mồi !
 — « Nhà em không vui chi cả :

Má em đi đánh bạc hoài,
 Có bao giờ cho em kẹo,
 Như chim mẹ đó thầy ơi ! »
 Nghe ẹm cả lớp cười ồ.
 — Chúng cười hay là khóc đó ?
 Ôi, tội cho lũ trẻ thơ,
 Có biết chi là cái tổ !
 Cái tổ ấm ảm xinh xinh,
 Nơi đó Thân Yêu đoàn tụ.
 Cái tổ ngát hương gia đình,
 Đẹp như Bài Thơ Vũ Trụ.
 Thầy thấy xót xa trong ruột.
 Thầy thấy bút rút trong lòng.
 Muốn nói cho các em hiểu,
 Cái tổ TÌNH THƯƠNG ảm nồng.

Ngoài trời gió mưa lạnh lẽo,
 Sấm sét vẫn dậy ầm ầm.
 Trong lớp, thầy giáo đứng dạy :
 — « Đây rồi... đây rồi . biết không ?
 Các trò là LŨ CHIM NON,
 Mà thầy là CHIM MẸ ĐÓ.
 Chúng ta âu yếm, sum vầy... »
 Cả lớp nghe, cười... hoa nở...
 Ở đây sao mà ấm quá,
 Ở đây không có bị đòn,
 LỚP HỌC CHÍNH LÀ TỔ ẤM,
 Ngàn đời riu rít chim non.

Cô HỢP-PHỐ
 (Nhatrang)

chiến sĩ trẻ

● Yên Thụy

CUỘC chiến tranh nào lại không đem đến những đổ nát, điêu linh. Ở đây cũng thế, dãy nhà đổ nát nằm đen vì bom đạn, dầm lên đồng gạch vụn đó, thế nào phía dưới lại chẳng có những thi thể cháy khét, rã vụn. Đàng xa ngôi thánh đường đổ nát một bên. Vẫn còn có số đồng người rải rác gần đó. Các bạn ngạc nhiên ư? Đây là cứ điểm chống lại quân xâm lăng. Trong đó có những chàng trai trẻ hào hùng xả thân vì nước. Và có Thụy Sơn, có Du Hà, hai cậu bé chiến sĩ nhỏ tuổi nhất. Họ là anh em với nhau. Thụy Sơn đã tới 17 tuổi, hấn có đôi mắt thật to, đen. Đôi môi mím lại, em hấn, cậu bé Du Hà kém hấn ba tuổi. Du Hà có mái tóc rối lòa xòa trên vầng trán thông minh của cậu Hà đẹp hơn anh cậu nhiều, từ đôi mắt, sống mũi đến cái môi chu ra như đang giận hờn.

Con đường mòn nhỏ vừa đủ một người đi lọt vào, hai bên là cỏ và lau sậy cao tới đầu người. Du Hà lặng lẽ nổi bước theo anh, tay cậu ôm chặt khẩu súng. Cậu vừa đi vừa nghĩ đến mẹ. Hình ảnh người mẹ bị quân Đức bắn chết in đậm trong trí óc trẻ thơ của cậu. Du Hà không thể tưởng tượng được người ta có thể tàn ác đến thế. Còn Thụy Sơn, hấn cho đó là một định luật, một thứ định luật hết sức vô nhân của kẻ xâm lăng, thắng thế. Hấn cần báo thù cho mẹ, cho quê

hương, cho các bạn trẻ trong trại thiếu nhi Báo quốc của hấn, cho các huynh trưởng đã ngã gục.

Bồng Thụy Sơn quay đầu lại em :

— Du Hà gần tới góc phố rồi đó nghe, phải cẩn thận một chút.

Du Hà cười, vuốt tóc lại.

— Em không sợ.

Thụy Sơn gất.

— Ai nói mày sợ hồi nào, mình chết thì nó ăn nhằm gì? Sợ lộ địa điểm của trại đó thôi.

— Chúng nó đánh em, em cũng chẳng nói.

— Đồ ngu, chúng tình nghi và theo dấu mình, biết chưa? — Sơn mắng em.

Du Hà cúi đầu xuống tỏ vẻ hiểu biết.

Bồng cậu ngẩng đầu nhìn anh.

— Mình tới nhà anh Đan Tiên phải không anh.

— Ờ.

Du Hà nhú mày.

— Lúc này tại Đức đóng ở đó rồi. Kỳ đi này hơi nguy hiểm và nhiều rắc rối đó.

Thụy Sơn quay lại, dăm dăm nhìn em.

— Mấy sợ.

Hà nhoèn miệng cười nói.

— Không bao giờ, anh không tin em ư?

— Tin chứ! nhưng đôi lúc người ta vẫn sờn lòng và sợ như vậy.

— Em không hèn mà. — Hà nhìn anh khế gắt.

Thụy Sơn đến gần em, hấn ôm em và tựa đầu nó vào ngực mình.

— Anh xin lỗi. Hà à! Chúng mình phải chiến đấu và trả thù cho mẹ. Chúng tàn ác bắn phá làm quê hương mình phải điêu linh, anh thù chúng.

— Vâng, em cũng vậy. Tiếng Du Hà xúc động. Thụy Sơn cúi xuống, hấn hôn trên mái tóc rồi khết nắng của em. Một thoáng hấn nhớ lại những ngày thơ ấu cùng em vui đùa ở sân nhà. Hồi ấy, hấn thường nổi nóng đánh em để rồi hối hận xin lỗi. Em hấn — Du Hà — được mẹ cưng, nuông chiều như hoàng tử vì có lẽ nó đẹp và xinh nhất nhà.

Sáng sáng cùng em hấn đến thánh đường cầu nguyện, cùng đi học suốt con đường dài đầy hoa cỏ. Khi đi ngang qua cầu hấn thường dừng lại để ngắm bóng mình lung linh dưới nước. Và bây giờ... tất cả đã bỏ hấn mà đi xa. Hồi tiếc và thèm muốn cũng không được gì cả. Hấn nhớ mẹ, thương thằng em bé bỏng sớm đương đầu với bao nguy hiểm, gian lao. Chợt Thụy Sơn nghe hai bên má mình nóng nóng, chẳng lẽ hấn khóc rồi hay sao.

Du Hà ngẩng nhìn anh.

— Anh khóc phải không?

— Anh đang nhớ mẹ!

Du Hà yên lặng, cắn chặt môi dưới để khỏi phải nức nở như anh. Bỗng nó vểnh tai nghe ngóng. Hình như có tiếng xe máy dầu của quân Đức di chuyển, rồi tiếng động cơ của xe cam nhông.

— Thôi chết rồi! đúng là bọn chúng sắp chuyển quân qua con đường cái trước mặt. May là cả hai chưa ra khỏi đám lau sậy để ra đường cái, rủi tụi nó thấy được... Du Hà nhắm mắt lại, cậu bé và anh không thể chạy trốn chớ đừng nói tới chống cự. Đoàn xe đã xuất hiện ở đằng xa. Du Hà nhìn anh.

— Chúng đến rồi kia! có lẽ gần một trung đội.

— Bình tĩnh đi Du Hà, mình có thể nấp ở đây chờ chúng đi qua.

— Nhưng rủi chúng rẽ vào đây.

Thụy Sơn im lặng, rất có thể chúng sẽ rẽ vào đây để đi tắt đường đến tỉnh. Chúng chỉ cần một cây số để khỏi ruộng này đến con đường tắt nhỏ đằng kia. Thụy Sơn ôm em vào lòng lăn tròn trong đám rậm rạp. Hồi thở Du Hà dồn dập chứng tỏ nó đang lo sợ. Vòng tay Sơn xiết chặt em hơn làm cho Du Hà thêm tin tưởng bớt lo sợ.

Tiếng động cơ vang rền, một loạt tiểu liên bắn xả vào đồng cỏ. Đạn bay qua đầu Du Hà nghe vua vút. Rồi chúng bỏ đi luôn. Thụy Sơn nằm yên một lát rồi nhồm dậy.

— Chúng chỉ nỏ thôi. Hà ạ.

— Vâng, mình tiếp tục đi. Mau lên anh.

Cả hai băng qua đường cái chạy đến cái phố nhỏ đều hiu. Tụi Đức đi qua lại rộn rịp. Phần đông dân chúng đã bỏ đi.

Bất chợt Sơn kéo em vào vườn hoa của căn nhà cổ kính. Vừa đúng lúc một chiếc xe tuần tiểu đi qua, hai anh em nhìn nhau, thở dài khoan khoái. Thụy Sơn đã đến tiệm ăn của Đan Tiên lập ra để lấy tin tức. Ngoài Đan Tiên ra còn có nàng Thiếu Lan. Thiếu Lan nhận lời lấy sī quan Đức và cung cấp tin tức cho Đan Tiên. Mỗi tháng đơn vị trưởng cử Thụy Sơn và Du Hà đi liên lạc.

Thụy Sơn trèo qua hàng rào. Cùng em leo lên mái ngói và chui mình xuống gác nhờ một ống khói cũ.

Thụy Sơn nằm dài trên gác chờ đợi. Bên ngoài trời đã tối. Quán Đan-Tiên đã đóng cửa và anh ta định vào buồng ngủ. Bấy giờ Sơn mới leo xuống đứng trước mặt Đan Tiên nghiêm chào. Đan Tiên ngạc nhiên.

— À, chú Sơn đó hả? Việc gì vậy em? Sao đến bất thường làm anh lo quá vậy.

— Dạ, trung úy muốn chiếm khu phố này làm căn cứ. Anh tính sao cho tin tức để ông thảo kế hoạch nữa.

— Không được, hiện giờ bọn Đức đã dùng nơi đây làm bộ chỉ huy, em về nói lại như vậy. À! Còn đưa cho ông tập tài liệu này, quan trọng lắm nghe Sơn.

— Vâng em cố gắng. Sơn đứng thẳng người.

— Em đi nhanh lên. Đêm tối sẽ giúp em.

Thụy Sơn chào, rồi cùng Du Hà leo ra ngoài, cả hai chưa thoát ra dãy phố thì:

— Đứng yên, chạy tào nổ súng.

Thụy Sơn kinh hoàng nhìn em. Cậu chưa kịp núp theo anh thì đã bị bắt, Sơn lo lắng nhìn em. Anh cũng muốn cứu nó nhưng còn tập tài liệu, rủi anh bị bắt... Mất Du Hà dăm dăm nhìn vào bóng tối như bảo anh đi đi. Sơn cắn răng chờ tên Đức dẫn Du Hà đi rồi băng mình vào cánh đồng trước mặt. Nước mắt anh thoát ra cùng với máu ở vết thương bị gai đâm phải.

∴

Du Hà nhắm nghiền đôi mắt, nghiền răng để khỏi bật tiếng rên chực hờ ở cổ họng. Cậu khế cựa mình, sợi dây trói siết vào vết thương đau buốt. Tiếng Thụy Sơn như còn văng đâu đây.

— Mình chết ăn nhằm gì, chỉ sợ tụi nó biết địa điểm của trại quân.

Tên quân Đức hét to.

— Mày khai không hở thằng ranh

Du Hà vội nhắm mắt lại trả lời bằng sự im lặng mà cậu đã giữ suốt từ khi bị bắt tới giờ.

Có tiếng bật cửa, viên đại úy bước vào ra hiệu cho tên lính đi ra.

Ông ta kéo ghế ngồi và đốt thuốc hút.

— Cậu can đảm lắm. Tôi phục!

Vẫn không thấy cậu bé trả lời, ông tiếp.

— Tôi có một thằng con trai bằng tuổi cậu. Ước sao nó được như cậu.

Trẻ tuổi mà can đảm, hào hùng. Tôi sẽ thả cậu. Đôi mắt Du Hà mở to mà nhìn viên đại úy. Chợt cậu hần học.

— Ông âm mưu gì đó? đừng gài bẫy tôi, đánh nữa đi, xem tôi có khai không.

Viên đạn đại úy thở dài, giọng dịu dàng.

— Cậu hiểu lầm tôi rồi. Tôi thả cậu vì mến phục cậu và vì cậu giống đứa con tôi. Lát nữa cậu sẽ thấy thiện tâm của tôi. Ông đến đến gần Hà cúi trối. Cậu bé ngẩng lên nhìn ông nói.

— Ông thả tôi có điều kiện chứ.

Ông nhìn cậu mỉm cười.

— Không! nhưng nếu cậu bằng lòng, ta xin làm cha nuôi cậu. Đoạn ông ta nhìn Du Hà, ánh mắt thật dịu dàng lẫn thương yêu. Du Hà im lặng xúc cảm nhưng cuối cùng cậu lại lớn giọng.

— Không bao giờ tôi bằng lòng hết, ông là kẻ thù của tôi.

— Tôi biết, giọng ông ta buồn buồn, nhưng thôi cậu hãy theo tôi.

Ra đến cổng trại, ông nói với đám lính.

— Ta thả cậu bé này, các anh hãy để cho nó đi. Nếu cãi mà theo dõi y thì đừng có trách ta.

— Cậu hãy về mà chiến đấu cho quê hương.

Nhưng Du Hà không dám về thẳng trại quân dù cậu rất nhớ anh. Cậu chạy thẳng trước mặt bất kể đường hướng. Dần dần lạc mất lối đi Du Hà không biết mình ở đâu nữa, cậu vẫn đi mãi, đói khát hành hạ làm cậu

ngất xỉu. Người cứu cậu lại là nghĩa quân. Khi tỉnh ra, Du Hà ở lại tình nguyện chiến đấu. Thế là anh em lại xa nhau. Từ đây mỗi lần đi công tác nguy hiểm Du Hà lại nhớ đến anh. Riêng Thụy Sơn, hẳn tin rằng bé Du Hà của hắn bị quân xâm lăng giết mất rồi. Hắn chờ đợi như mất hồn. Thụy Sơn ôm đầu, đôi mắt nai tơ của em không còn ai để an ủi, xin lỗi, thương yêu. Ngày ngày đứng trước giường ngủ, ba lô mền gối của em, Thụy Sơn như điên lên. Hắn khóc nức nở như trẻ con vừa đánh mất một thứ đồ chơi yêu quý.

Ba năm sau, cuộc chiến chấm dứt, Thụy Sơn tìm trở về quê với niềm hân diện của một chiến sĩ toàn thắng. Khu phố chợ ngày nay vẫn còn đồ nát, nám đen. Đống gạch vụn ngổn ngang tại nhà thờ làm Sơn bùi ngùi, anh nhớ từng bữa đi xem lễ với em, Sơn đứng trước ngôi nhà cũ, hình ảnh mẹ hiện rõ ràng hơn. Bên trong tối đen. Thụy Sơn mở cửa sổ cho sáng hơn.

Bóng một người quì gối bên chiếc giường cũ kỹ của mẹ. Toàn thân anh run lên, bóng người ấy giống Du Hà.

— Du Hà đó phải không?

Người thiếu niên ngẩng lên chạy lại và ôm chầm lấy anh nghẹn ngào.

— Anh Thụy Sơn của em!

— Du Hà! anh sung sướng quá!

Thụy Sơn vuốt nhẹ trên mái tóc rối của em

— Em chóng lớn và đẹp quá

Và Thụy Sơn lại nghe ngực áo mình ướt ướt...

Yên Thụy

BIỂN NHỚ

Chiều đang lên anh nghe buồn kỷ niệm.
Mười năm rồi thương nhớ đề nơi mồi?
Xa tuổi thơ, xa khung trời nắng ấm
Anh nghe mình lạnh lạnh ở đời bờ.
Giải mây hồng vương vào trong cuộc sống,
Nắng buổi chiều lên tiếng gọi đêm sương.

Như tiếng gọi tuổi thơ ngày xưa ấy,
Mà bây chừ chấp cánh gọi niềm thương.
Làn sóng nhớ bằng bình dâng nỗi nhớ,
Ai bảo rằng mình không tiếc tuổi thơ,
Mà làm ngơ, mà không biết mộng mơ.
Cho anh nhớ, Anh xin màu mắt ngọc.
Màu biển khơi là màu xanh mắt mẹ
Anh tìm vào đề quên lãng đam mê.
Nghe mẹ gọi tiếng buồn qua sa mạc
Mà thăm mơ mà niềm nhớ tái tê.
Bàn tay gầy anh đan vào tóc mẹ,
Bàn tay này tìm sữa mẹ ngày thơ
Nghe mẹ khóc, mẹ cười trong máu lệ
Nuôi anh vào trong tuổi mộng đơn sơ.

HOÀI-HƯƠNG
Trích tập Thơ Thơ
(Vùng mây Trắng)

CUNG BUỒN

một chiều sương khói lan trong tóc
thoáng mắt em buồn đọng bóng mây
lá chết mùa thu vùi tuổi ngọc
môi cười mắt trợn nét thơ ngây
một thuở đàn reo cung phím lạnh
ai cười vỡ nát những âm thanh
bàn tay run rẩy dây thập lục
đêm rã linh hồn tiếng đàn tranh
một sớm buồn ngân rung tiếng hát
lênh đênh hơi thở ngát môi mềm
mù sương lãng đãng vẩy cây lá
ảo tưởng tan tành nghe chẳng em

một thoáng băng khuâng tìm bóng mộng
thả tóc rũ rềm khóc tuổi thơ
xanh xao nắm ngón tay gầy guộc
nửa đời níu kéo nỗi bơ vơ
một sớm một chiều người bỗng lạ
tìm đâu chứng tích nhận ra nhau
lạc lối nẻo đời em bơ ngơ
trời sương sao vỡ lạnh niềm đau.

THAO DƯƠNG

NHỮNG TÀ ÁO TRẮNG

Có một loài bạch-yến
đi vào vùng đại dương
gọi nhau tìm hoa biển
giữa khoảng trời mù sương.
Tiếng loài chim riu rít
lời ca hát học trò
ngày hôm nay tươi mát
điểm trang bằng mộng mơ.
Êm như loài hoa nở
ngả đường vương sắc hoa
loài chim từ biển cả
mang hoa về hợp ca.
Không buồn nhìn thân phận
từng tà áo no tròn
gió cao lời đưa đầy
bạch yến còn véo-von.
Ngày không còn xa vắng
đời học trò trôi xuôi
buổi chiều và buổi sáng
đứa trẻ nằm trong nôi.
Đại dương đầy hoa biển
loài bạch yến gọi nhau
trắng một màu thương quá
gió lên ngỏ lời chào.

QUỐC-HÙNG
(Định-tường)

NGÀY XƯA ĐÓN LÁ TRONG MƯA

Ngày xưa đón lá trong mưa
biết chi tiếng hót rặng trưa chim buồn
nhảy từng bước thỏ qua mương
lá long nhong rớt nấu nường chốn nào
tay thon đưa bắt mừng sao
nhưng sao lá vẫn bướng chào bỏ đi
mưa mưa mưa mãi làm chi
đứng ngơ ngàn buổi lợi bì bõm vui.

VŨ CHINH

LỜI HẢI ĐẢO

Trong gió ngàn thoảng lời ru của mẹ
Đôi mắt nâu dần mất nét thơ ngây
Tháng ngày trôi cùng nỗi nhớ lên đầy
Mây đứng lặng nghe mưa buồn kẻ lẻ.
Từng cánh chim vỗ về lên bờ cát.
Người tìm quên trong lớp sóng biển mù.
Người về đây nhìn màu da tóc bạc
Thêm một lần, xin một lần phiêu du.
Mái tóc bông vong lưu miền rêu mốc
Giấc cô miên ru mộng mị xa vời.
Sỏi đá buồn đem tiếng gửi trùng khơi
Đếm đốt tay còn thấy người cô độc.
Tìm chung thân nơi hải đảo nhưng gấm
Loài chim biển đổi hờn khóc trong đêm
Đôi cánh xưa theo lửa nắng ủ mềm.
Về miền xa lênh đênh vùng rêu ẩm
Từng dấu chân rã rời trên bãi cát.
Chiều về muộn cất lời hát ngu ngơ.
Màu áo dần phai dung nhan vóc hạc
Một đời, ngàn đời người còn bơ vơ.

THỤY MIÊN

(Lời đi chúc tuổi thơ)

TRONG TUỔI

Từ con trong tuổi thơ nôi
Tay mắng búp ngón tập đòi gọi ba.
Mẹ vừa tay vòng ầu...a...
Vừa nhìn con, thấy mặt mà...mẹ thương.
Tàu ra khỏi bến nghe buồn
Cha con muôn dặm ruổi dong biển đời
Mẹ nhìn con, gượng lời vui :
« - Con ơi hãy ngủ ngoan rồi mẹ thương,
Chiều chiều tàu « súp-lê » buồn
Con ơi mau lớn theo đường cha con ».

Tháng ngày con lớn con khôn,
Lời ru của mẹ vẫn còn bên tai.
Chiều nay tàu « súp-lê » dài
Không cha, vắng mẹ, con hoài bơ vơ...

VĨNH-THANH-VĂN

(Thi văn Đoàn rừng thiêng)

LỄ MISA TRONG THÀNH PHỐ CŨ

Phiến mây sữa đọng ngoạn hiền
Ở đây cơn nắng ủ miền lá hoa
Anh về dự lễ Misa
Nghe lòng hớn hờ lời ca chim trời
Gác chuông thánh thót xa vời
Âm thanh huyền hoặc mọc mời ý thơ
Ngày xưa trong áo học trò
Bàn tay vụng dại tìm bờ uyên nguyên
Chân nai dẫm vết chân chim
Và mơ giọng hót nàng quỳên trên rừng
Nhưng chữ chinh chiến phong trần
Anh nghe thân thề dịu hờn trầm ca.
Lâu rồi quên lễ Misa
Vì đời quân ngũ đành xa tình thần
Hôm nay cơn nắng băng khuâng
Anh về đi phép thăm thành phố xưa
Hồn mong mỗi ước đợi chờ
Ngày mai phiên lễ sương mờ núi xa
Tưng bừng lòng nở trình hoa
Anh đi dự lễ Misa rộn ràng
Ngoài hiên sương trắng muộn màng
Lần chuông rộn rã oanh vàng giọt
sương

Anh nghe bóng mát vô thường
Về đây mở hội thiên đường đó em
Lễ Misa thật êm đềm
Lâu rồi anh mới tìm thềm cuộc quen.

Tan lễ anh về trong nắng sớm
Đường đi sương trắng ngủ vờn quanh
Anh nghe chim hót vui mùa hội
Bởi phương trời không rạn vỡ tình anh.

TRẦN MIÊN TRƯỜNG

(Đỗ tư Long)

Thơ

Chim hát trong vườn

Vườn ai đó bên đường rằng bỏ ngõ
Nắng xuân hiền e ấp phủ đầy sân
Trăm con lộ đưa anh về lối nhỏ
Lặng tai nghe chim nhỏ hát trong vườn

Vườn không rộng mà rằng chừng
ngợp mắt
Chim thật nhiều và hát thật hiền
ngoan
Từ ngoài Huế vô đây tìm nắng đại
Mắt chim xanh ôi nắng đẹp vô vàn

Chim không nói mà chim nhìn tha
thiết
Chim không cười mà chim hát reo vui
Thương thương lắm lời chim tròn
tuổi mộng
Lời ngọc ngà cho ngọt mấy bờ môi

Ngoài Huế lạnh chim hiền thôi biếng
hót
Vô trong ni chim lạc giọng mất rồi
Chi lạ rứa làm rằng chờ để hát
Cho trong vườn chim hát mãi không
thôi

Ừ! Quên nhỉ trong vườn nhiều quá
nhỉ
Biết khi mô cho quen hết chim nhà
Vườn không rộng mà chim nhìn ngất
mất
Trời quanh vườn mà vẫn thấy bao la

Từ biết sợ ngoài vườn nhiều lối quá
Mỗi cánh bay hodi lạc mất ngày xanh
Rồi trở lại nhìn vườn còn bỏ ngõ
Len lén vào thăm — không hát không
đành.

Vườn chim hát trong vườn chim
vẫn hát
Giọng thật hiền và thật bình yên.
Chờ ở lại trong vườn hòa tiếng nhạc
Từ già cô đơn — từ già nua —
ưu phiền

QUANG THI
(nhóm thơ ca)

— Thì em cũng đang muốn biết như chị. Nếu ông không thẳng đường lên Quận, tất chỉ rẽ ngang sang con đường đưa tới cái buôn chị vừa nói đó.

Dung im lặng. Bạch Liên tiếp :

— Giả sử như ông Phách theo phe Hắc xà, thì chính ông ta là người đã báo cho Hắc xà biết vụ khám phá ra căn hầm bí mật dưới địa đạo ngôi đền thờ. Bởi vì ông ta là kỹ sư, là người của sở mỏ, nên ông biết hết mọi việc trên ấy. Hôm nay ông ta lại đột ngột xuống chơi! Đề làm gì? Có phải chỉ đề ngắm mấy bức tranh? Hơn nữa chị nghĩ sao về cái chặn giấy trên bàn đề ngược? Rõ ràng là ông ta chỉ mượn cớ đề dò xét, coi mình có ý định tản cư hay không.

Dung ngạc nhiên hỏi :

— Đề làm gì chứ? Dù mình ở hay đi thì điều đó có liên quan gì tới ông ta, hay Hắc xà đâu?

— Nếu họ âm mưu gây loạn ở đây, tất họ không muốn ai ra lọt khỏi khu vực này, đề cấp báo với chính quyền chứ!

— Thế còn vợ con các Kỹ sư trên mỏ thì sao? Họ cũng đi mà!

— Chắc ông Phách đã bịa ra tin ấy đề dò thái độ của mình. Biết đâu trong giờ phút này Hắc xà đã án ngữ con đường đèo chặn lối ra vào thung lũng rồi!

Dung hoảng sợ :

— Trời! Nếu vậy thì nguy quá. Tôi mong cậu tôi và bác Diệp về nhà ngay cho rồi!

Bạch Liên thêm :

— Cả Tuấn và Đàm nữa!

(Còn tiếp)

SẼ PHÁT HÀNH VÀO TRUNG TUẦN TH. 10
CUỐN SÁCH THỨ 4

Bóng người dưới trăng

của NGUYỄN-TRƯỜNG-SƠN

Hộp Thư

Tuổi Hoa

Phương Vy (Nha trang): Cháu đã đến tòa soạn, hẳn cháu biết rõ chú làm việc ra sao rồi, khỏi cần thắc mắc làm gì cho mệt. Những câu cháu hỏi chỉ là những « tin hành lang » không phản ánh đúng sự thực mà thôi. Chờ bài số Xuân của cháu.

Vương trọng Linh (Đà Lạt): Cảm ơn em rất nhiều về những đề nghị thiết thực. Anh lần lượt trả lời đây :

1. — Những mục Viết cho tuổi trăng tròn, V.T.T.H. và Tuổi Hoa lai rai sẽ được giữ thường xuyên. V.T.T.H. đã được mở rộng : 2 trang trong một số và một vài bài đăng riêng như em đã thấy. Mục « nét đẹp quê hương » đang được kêu gọi hợp tác. Có lẽ tờ báo cũng có thêm những màu vui cười như em nghĩ.

2. — Anh rất lưu ý đến những đề nghị về tủ sách Tuổi Hoa của em và cố gắng thực hiện.

Có những đề nghị gì khác, mong em cho biết thêm.

Lê minh Luân (Gò-vấp): Biết chọn sách báo tốt như em; đáng khen vô cùng. Anh mong mỗi các bậc phụ huynh cũng như các em học sinh nhận thức rõ rệt được tầm ảnh hưởng của một tờ báo, như vậy những tờ báo lành mạnh sẽ được khích lệ rất nhiều, không thấy tem mua báo kèm theo thư như em đã viết.

Nguyễn thiện Hùng (Cholon): Có lẽ anh quên ghi số (2) đấy. Thư đã chuyển cho anh Q. D.

Vương khắc Vinh (Sg): Phải gửi cả truyện dịch ấy cho anh mới có thể định đoạt được. Bài được đăng sẽ có nhuận bút nếu tác giả ghi rõ điều kiện ấy trên bản thảo gửi cho tòa soạn.

Trần Hoàng (Pleiku): Bài hay thì được đăng, nhưng không biết sẽ đăng trong số nào được. Thư em gửi thẳng cho Q. D. hay nhờ anh chuyển cũng được. Vì Vi có gửi báo số 73 cho em, chắc là thất lạc đấy. Máy quyen em hỏi ở tòa soạn còn 1 ít, em có thể gửi mua bằng tem.

Nguyễn học Long (Mỹ tho): Số 74 và 75 còn, em có thể mua bằng tem thư. Sợ em giận quá nhận em làm em ngay đấy.

Nguyễn khắc Hiến (Sa đéc): Vui cười, truyện... được đăng sẽ có báo biểu. Muốn làm cháu của chú cũng được.

Phương Hồng Lệ Anh (Mỹ tho): Em của anh lớn quá đi thôi. Gửi tiếp bài về cho anh xem thử.

● Đón đợi «tín Xuân»

Xin nhắc lại một lần nữa: Tòa soạn đang ráo riết sửa soạn số báo Xuân Mậu Thân. Trình bà con làng nước hay đề muốn có mặt trong vườn Tuổi Hoa mà đón Xuân xin gửi bài vở về thật sớm mới có hy vọng.

● Nét đẹp quê hương

Sau khi xem thư từ bốn phương gửi về, anh T.S. bảo là: Cái mục «nét đẹp quê hương» coi bộ được bà con tán thành và mong đợi ghê lắm. Vậy nhờ Q.D. nhắn lại với các phóng viên Tuổi Hoa rằng bà con đang mong lắm đó.

Vậy thì xin nhắn lại: Viết bài lẹ lẹ đi các bồ. Quý vị nào chưa ở trong danh sách phóng viên Tuổi Hoa cũng cứ việc viết loạt bài này, nhân tiện làm phóng viên luôn một thẻ cho nó vui.

● Anh Cấp già từ Trẻ Việt

Vì một lý do riêng, từ nay anh Hoàng Đăng Cấp không còn cộng tác với Trẻ Việt, phụ trang tờ Hồn Việt nữa. Hỏi anh tại sao thế? Anh cười bảo rằng đề có giờ mà: «Lai rai cùng với Tuổi Hoa»

Trước là vui học sau là học vui»

● Đính chính

Địa chỉ liên lạc của nhóm trẻ Vùng Mây Trắng là 17C Lý Thường Kiệt, Huế chứ không phải là 170 như đã in lầm. Xin nói lại cho rõ

● Thi Tuyển

Tòa soạn vừa nhận được:

— Thi tuyển Nhận Diện do thi Văn Đoàn Hồn Thơ (Định Tường) xuất bản. Thi tuyển do các bạn Nguyễn Phong, Hoài Nguyễn Hoài, Ái Trinh, Phương Linh, Lê Trần Nguyễn chủ trương với sự cộng tác của nhiều bạn thơ khác.

— Tập thơ «Những phiên khúc buồn» gồm 24 thi phẩm của ba bạn thơ trẻ: Hà Huy Diệu, Trương Lệ Linh và Linh Phương Tử thuộc nhóm Vùng Tuổi Đại.

Xin thành thực cảm ơn và hân hoan giới thiệu cùng bạn đọc Tuổi Hoa. Riêng nhóm Vùng Tuổi Đại xin được nhắn thêm: «Bạn nào muốn nhập V.T.D xin liên lạc với Hà Huy Diệu, 113A Nguyễn Du, Gò Vấp.

Quyên Di

Kính gửi quý vị Đại lý sách báo các Tỉnh và Đô Thành

Đề mỗi kỳ quý vị có đủ số bán nguyệt san Tuổi Hoa hầu đáp ứng với đòi hỏi của độc giả mỗi ngày một tăng, hoặc vị nào chưa có báo xin vui lòng liên lạc với:

● Nhà phát hành ĐỒNG NAI cho đại lý Tỉnh

● và PHẠM VĂN DƯ phát hành ở Đô Thành.

47/8 Nguyễn đình Chiều Saigon

Được phép xuất bản số 5867-GDV-TT-BG I

Giá 10\$

Miền Trung và Cao Nguyên T.P. **Giá 12\$**

tủ sách
TUỔI HOA

Đã phát hành :

● **CHỮ THỎ ĐỀ**

Bích-Thủy

● **LÒNG MẸ**

Nhật-lệ-Giang

Đang in :

● **CON TÀU BÍ MẬT**

Nguyễn-trường-Sơn

